

A comprehensive bibliography on the recent marine Mollusca of Belgium (1777 – 2004)

Jan Haspeslagh & Steven Cerpentier

**Flanders Marine Institute (VLIZ)
Oostende, Belgium**

jan.haspeslagh@vliz.be

steven.cerpentier@vliz.be

Preface by the editor

It is a great chance and a real honour for '*Neptunea*', the periodical of the Belgian Society for Conchology Section Coast, to publish this comprehensive list of references. We like to thank the staff of the Flanders Marine Institute (VLIZ), especially Jan Haspeslagh, librarian, and Dr. Jan Mees, director, for supporting and creating this project.

Unlike in comparable editions we have taken the opportunity to illustrate the text with some book covers and especially with a lot of shell photography, taken from our extensive European shell collection. We thought this would make searching for specific shells much easier. To preserve the readability of the text not all described molluscs have been illustrated. Each arrow refers to an appropriate figure linked to that reference (→).

We hope that this work will reach not only museums and university libraries but also students and amateur conchologists, who could be encouraged to consult the VLIZ website. This may lead to a growing community of people interested in the world of Mollusca.

From now on, '*Neptunea*' will appear as a periodical four times a year mainly or completely in English. As many people in other countries show interest in our articles treating on European and West African shells or deep-water molluscs from the Mozambique Channel we can no longer limit '*Neptunea*' only to local shell collectors and the use of Dutch as the primary language.

On the inside back-cover, one will find a list of all articles already published. Efforts are undertaken to translate most of them into English and each edition is separately obtainable.

Frank Nolf

Responsible editor

Acknowledgements

Many thanks go to the following persons and organisations for their contribution to this publication:

Emmanuel Dumoulin, for giving permission to use his previous bibliographic studies as a basis for this bibliography, and for his numerous suggestions and hints.

Francis Kerckhof, for giving permission to use his previous bibliographic studies, for the very useful discussions on the content of this bibliography, for introducing me to some interesting concepts of the geological time-scale, and the definitions of seawater and brackish water, but most importantly for his continuous work in recording field data on the Belgian marine fauna.

Frank Nolf, for making this publication possible in the *Neptunea* periodical, for a huge amount of work behind the scenes such as photography, layout, editing, networking and a careful control of the text.

Fernand Boone for lending important literature to us from his private collection.

Jean Wuyts for providing us with some of the final, hard-to-get references.

Ward Appeltans (Belgium) and **Daniel Meier** (Switzerland) for valuable corrections to the introductory text.

Steven Cerpentier, co-author, who provided a pragmatic methodology for doing the actual bibliographic searches for this project [see Cerpentier (2004) in the bibliography].

The associations **Belgian Society for Conchology BVC**, and **BVC-Section Coast** for their support.

The staff at the libraries of the **Royal Institute for Natural Sciences (KBIN)**, and at the **Royal Flemish Academy of Belgium for Science and the Arts**.

And a warm thank you to all known and unknown people who, over the past 250 years, have been looking for shells and other 'mollusc stuff' at our Belgian beaches!

**Dedicated to my mother, Leona Haspeslagh (1924-1976),
who gave me the love for shells**

Jan

Introduction

Belgium is one of the North Sea states, but only 67 km of its total borderline of 1,385 km is coastal, a mere 4.7 %! Most of this stretch is composed of sandy beaches with few artificial hard substrates, a seemingly monotonous ecological environment suffering from a very high economic and recreational pressure. The Belgian Continental Shelf is relatively small (2,017 km²) and the main part of this area is formed by the Vlaamse Banken, a homogeneous sandbank system, with an equally homogeneous ecosystem. Although marine Belgium seems to be small, it still accommodates a quite diverse molluscan fauna. The Taxonomic Information System for the Belgian coastal area (TISBE)¹ lists 302 different molluscan species/subspecies. This figure is based on data from key publications dealing with the distribution of marine species on the Belgian Continental Shelf and adjacent areas, a.o. Backeljau (1986)² listing 136 species.

Despite this species richness, it is surprising to see the sometimes very low scientific interest in our local marine molluscan fauna, especially in recent years. As a consequence, publications dealing with this fauna have not been thoroughly tracked and documented in bibliographies or databases (apart from a few important attempts³). As part of a larger bibliographic effort undertaken by the VLIZ-library (compilation of the Belgian Marine Bibliography BMB, first volume to be published in 2005-2006), we used this 'molluscan gap' in the bibliographic record, as a test-case for our working procedures, at the same time producing a much needed information tool for malacologists, conchologists, ecologists and amateur shell-collectors. A lot of literature we found is written in other languages than English (mostly Dutch and French). As an incentive to an international audience, translations are added to all non-English references in this publication.

Within the mentioned geographical area (Belgian coast and Belgian Continental Shelf⁴) the forelaying bibliography will contain:

- The publications dealing with the occurrence through time of recent marine Mollusca, including the brackish-water areas connected to the marine environment, notably the Spuikom Oostende, the Zwin estuary, the IJzer estuary, the Belgian parts of the Westerschelde estuary.
- The publications dealing with broader topics but including substantial data on the first topic (e.g. sampling reports of biota on the Belgian Continental Shelf, with a list of identified mollusc species; sediment studies; fishery stock assessments; etc.).
- The publications dealing with other aspects of mollusc-related research, largely based on records of mollusc species in the Belgian marine area (e.g. invasive species studies; philology of vernacular shell names, etc.).
- The publications listing the above publications or commenting on it (bibliographies, book reviews, etc.).

A first screening of available literature showed that the major part is grey literature with only a few peer-reviewed publications. For instance, the two most serious efforts of the past century to list the Belgian marine mollusc diversity are Vonck (1933)⁵ and the already mentioned Backeljau (1986).

¹ See the TISBE database: <http://www.vliz.be/vmdcdata/tisbe/index.htm>

² See: **Backeljau, T.** (1986). Lijst van de recente mariene mollusken van België. [List of the recent marine molluscs of Belgium]. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussels, Belgium. 106 pp.

³ These are:

Dumoulin, E. (1985). Literatuur over de Belgische mariene weekdieren. [Literature on Belgian marine molluscs]. De Strandvlo 5(2): 26-31.

Dumoulin, E.; Kerckhof, F. (1987). Literatuur over de Belgische mariene (en brakwater) weekdieren, 2. [Literature on Belgian marine (and brackish-water) molluscs, 2]. De Strandvlo 7(1): 18-28.

⁴ We use the definition of this area, as described in: **Maes, F.; Cliquet, A.; Seys, J.; Meire, P.; Offringa, H.** (2000). Limited atlas of the Belgian part of the North Sea. Federal Office for Scientific, Technical and Cultural Affairs: Brussel, Belgium. 31 pp.

⁵ **Vonck, E.** (1933). Les mollusques de Belgique: marins, fluviatiles, terrestres. [The molluscs of Belgium: marine, freshwater and terrestrial]. Les Naturalistes Belges: Bruxelles, Belgium. 134 pp.

We felt it important to keep track of all published data on Mollusca, recorded for the Belgian marine area, regardless of their source. Hence, an important part of the bibliography consists of theses, reports, articles by conchologists and shell collectors, and distribution records published by (sometimes non-scientific but) dedicated field naturalists. The detailed resolution of distribution- and ecology data, offered in these publications, can be of extreme importance, especially if combined with additional data sets.

As this is a comprehensive bibliography, we have also included any other publication containing – in part – substantial information on the occurrence (historically or recent) of molluscan species in the Belgian marine area. This explains the presence of some references on e.g. oyster culture, shellfish toxins, beach excursions, meeting reports, etc.

Finally, we have included those references discussing problems of classification, identification and naming of molluscan species found in the Belgian marine area. The few published identification guides for Belgian shells evidently belong to this group.

As a consequence of the bibliography outline, the more general guides and monographs dealing with Mollusca in European seas will not be found here. Exceptions have been made for those publications containing documented information on Belgian distribution records for a specific species. This excludes general statements such as “Found on beaches in France, Belgium and the Netherlands”, but it includes literature stating, for instance, “Found at De Panne, Belgium” with cross-reference to the original publication where the record is mentioned.

When treating Belgian topics in an historical context, a few problems arise on the definition of ‘Belgian’ related to the historical time-scale. As Belgium has gained independence only in 1830, one would be tempted to list all literature published since then. But already in 1772 the Empress of Austria, Maria Theresia, founded the *Académie impériale et royale des Sciences et Belles-lettres de Bruxelles* to centralise all scientific activity in the Austrian Low Countries. The subsequent historical events in this region (Napoleonic France, and later The Netherlands, ruling the Belgian territory) caused numerous name and nationality changes for this institute. However, its mission (organised substantial scientific activity) remained largely unchanged. This was the first real ‘national’ scientific body in the region that later would become the Kingdom of Belgium. From the early days on members of the *Académie* explored our ‘Belgian’ coastal region and its fauna. This explains the chosen timeframe for this bibliography. The references published in 1777 reflect the first non-trivial, officially published records of mollusc taxa for the Belgian region. We have not found any mollusc-related publication issued by a Belgian university before that date.

A final geographical clarification is needed. Some titles are mainly dealing with the Westerschelde estuary. Although this area is completely Dutch territory, these publications are included as they also contain mollusc records for Belgian localities (e.g. the Gent-Terneuzen channel, the Doel-Zandvliet area, the Antwerp harbour area).

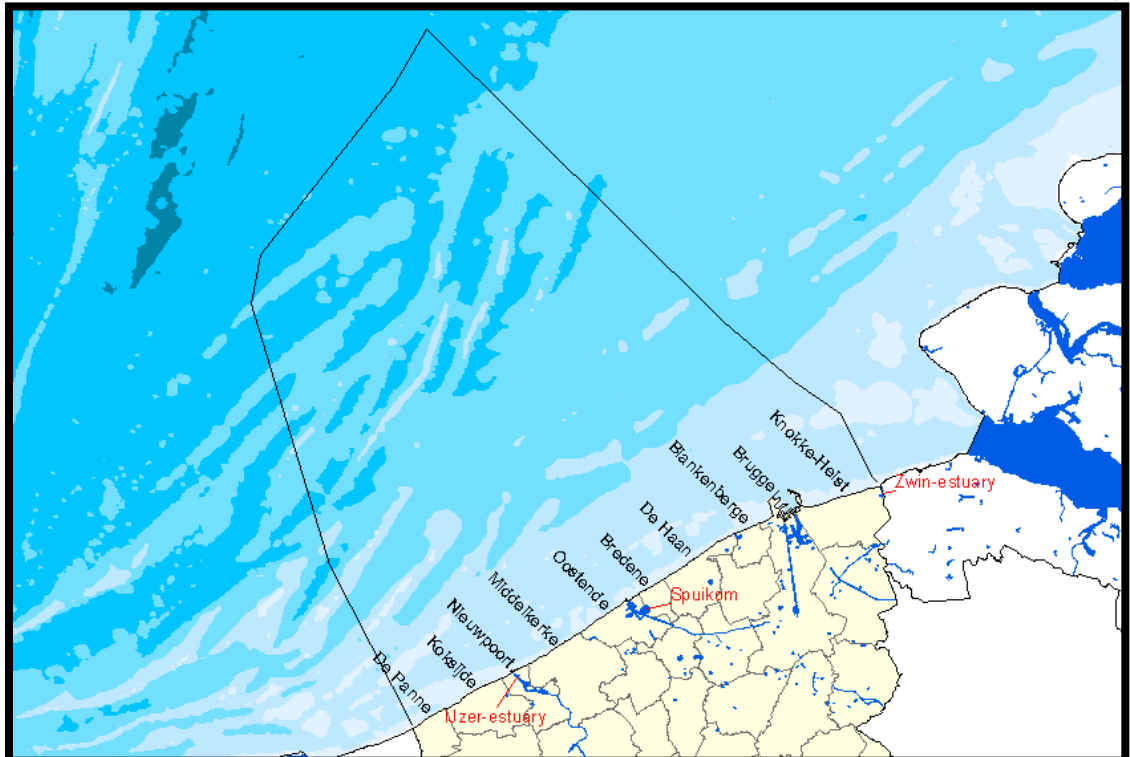
The original motivation for this work was to present an updated comprehensive bibliography of Belgian marine Mollusca. As this cannot be a goal in itself, we therefore hope that our work will be used as a source for documentation and data supporting any kind of initiative to substantially review the Belgian marine Mollusca.

All publications listed in this work are available for consultation at the library of the Flanders Marine Institute (VLIZ) and at the library of the Royal Belgian Institute of Natural Sciences (KBIN).

Mistakes and typing errors in the original publications are repeated here as such in the references, following international bibliographic guidelines. The authors highly appreciate comments, additions and corrections that will enhance the content and use of this bibliography.

Jan Haspeslagh
librarian VLIZ
Flanders Marine Institute
Vismijn
Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
jan.haspeslagh@vliz.be
<http://www.vliz.be>

The Belgian Continental Shelf

Koksijde

Nieuwpoort

Ijzer-estuary

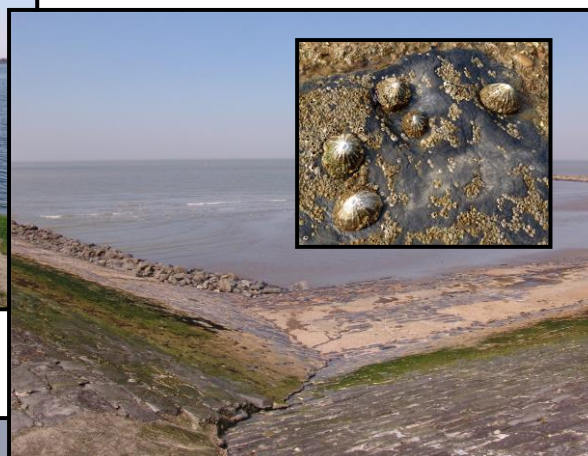
Raversijde

Harbour of Oostende

Spuikom, Oostende

Halve Maan, Oostende

Bay of Heist

Jetty of Zeebrugge

Zwin-estuary

A comprehensive bibliography on the recent marine Mollusca of Belgium (1777 – 2004)

Jan Haspeslagh & Steven Cerpentier

- Anon.** (1935) Oester- en mosselkweek. [Oyster and mussel culture]. *Het Visscherijblad* 3(39): 1.
- Anon.** (1947) Het oesterbedrijf te Nieuwpoort. [Oyster culture at Nieuwpoort]. *Ons Land* 29: 12-13.
- Anon.** (1965) Verslag van de maandvergadering van maart 1965. [Report of the monthly meeting of March 1965]. *Gloria Maris* 4(4): 62.
- Anon.** (1966) Schelpen zoeken op de Vlaamse Banken. [Looking for shells on the Vlaamse Banken]. *Gloria Maris* 5(6): 109-110.
- Anon.** (1967) Poissons et coquillages de la mer du Nord. [Fishes and shells of the North Sea]. Editions Sobéli: Bruxelles, Belgium. 68, ill., tables pp.
- Anon.** (1967) Réunion du 1er avril. [Meeting of the 1st of April]. *Bull. Inform. Natural. Belg. Sec. Malacol.* 1(5): 12-13.
- Anon.** (1969) Een minislakje op het strand van De Panne: *Skeneopsis pellucida* Monterosato. [A micro snail on the beach of De Panne: *Skeneopsis pellucida* Monterosato]. *Gloria Maris* 8(2): 32.
- Anon.** (1973) Eerste kennismaking met het strand. [First introduction to the beach]. VVV Koksijde: Koksijde, Belgium. 23, ill. pp.
- Anon.** (1980) *Buccinum undatum* L., 1758: Wulk. [*Buccinum undatum* L., 1758: Common whelk]. *Gloria Maris* 19(1): 18.
- Anon.** (1980) *Cardium edule* (L., 1758): Eetbare hartschelp, Kokkel. [*Cardium edule* (L., 1758): Edible cockle]. *Gloria Maris* 19(2): 42.
- Anon.** (1980) *Clamis opercularis* (L., 1758): Wijde mantel. [*Clamis opercularis* (L., 1758): Queen scallop]. *Gloria Maris* 19(6): 131.
- Anon.** (1980) *Crassostrea angulata* (Lamarck, 1819): Portugese oester. [*Crassostrea angulata* (Lamarck, 1819): Portuguese oyster]. *Gloria Maris* 20(9): 202.
- Anon.** (1980) *Donax vittatus* (Da Costa, 1778): Zaagje of Dunschaaltje. [*Donax vittatus* (Da Costa, 1778): Striated wedge shell]. *Gloria Maris* 19(5): 108.
- Anon.** (1980) *Ensis siliqua* L., 1758: Tafelmesheft. [*Ensis siliqua* L., 1758: Razor shell]. *Gloria Maris* 19(2): 41.

Anon. (1980) *Hydrobia ulvae* (Pennant, 1777): Brakwaterhorentje. [*Hydrobia ulvae* (Pennant, 1777): Laver spire shell]. *Gloria Maris* 20(9): 201. →

Anon. (1980) *Littorina littorea* (L., 1758): Gewone alikruik. [*Littorina littorea* (L., 1758): Common periwinkle]. *Gloria Maris* 19(6): 132.

Anon. (1980) *Nassarius reticulatus* (L., 1758): Gevlochten fuikhoren. [*Nassarius reticulatus* (L., 1758): Netted Nassa]. *Gloria Maris* 19(5): 107.

Anon. (1980) *Scrobicularia plana* (Da Costa, 1778): Platte slijkgaper. [*Scrobicularia plana* (Da Costa, 1778): Peppery furrow shell]. *Gloria Maris* 19(3): 63.

Anon. (1980) *Teredo navalis* L., 1758: Paalworm. [*Teredo navalis* L., 1758: Shipworm]. *Gloria Maris* 20(8): 183.

Anon. (1981) *Angulus tenuis* (Da Costa, 1778): Tere platschelp. [*Angulus tenuis* (Da Costa, 1778): Thin tellin]. *Gloria Maris* 20(4): 90.

→

Anon. (1981) *Barnea candida* (L., 1758): Witte boormossel. [*Barnea candida* (L., 1758): White piddock]. *Gloria Maris* 20(4): 89.

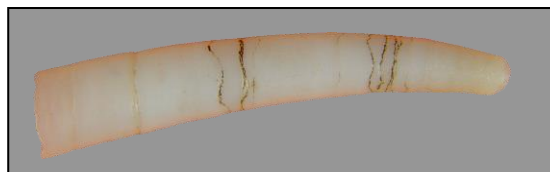
→

Anon. (1981) *Crepidula fornicata* (L.1758): Muiltje. [*Crepidula fornicata* (L., 1758): Slipper limpet]. *Gloria Maris* 20(10): 237.

Anon. (1981) *Dentalium entalis* L., 1758, *Dentalium vulgare* Da Costa, 1778: Stoottand, Olifantstand. [*Dentalium entalis* L., 1758, *Dentalium vulgare* Da Costa, 1778: Tusk shells]. *Gloria Maris* 20(10): 238.

→

Anon. (1981) *Macra corallina cinerea* (Montagu, 1803): Grote strandschelp. [*Macra corallina cinerea* (Montagu, 1803): Rayed Trough-shell]. *Gloria Maris* 20(8): 196.

Anon. (1981) *Ostrea edulis* L., 1758: oester. [*Ostrea edulis* L., 1758: oyster]. *Gloria Maris* 20(6): 142.

Anon. (1981) *Polinices polianus* (Della Chiaje, 1830): Glanzende tepelhoorn. [*Polinices polianus* (Della Chiaje, 1830): Alder's necklace shell]. *Gloria Maris* 20(8): 195.

Anon. (1982) *Abra alba* (W. Wood, 1802): Witte dunschaal. [*Abra alba* (W. Wood, 1802): Tellin]. *Gloria Maris* 21(7): 177.

Anon. (1982) *Calliostoma zizyphinum conuloides* (Lamarck, 1822): Gewone tolhoren. [*Calliostoma zizyphinum conuloides* (Lamarck, 1822): Painted topshell]. *Gloria Maris* 21(3): 79.

Anon. (1982) *Cardium echinatum* L., 1758: Gedoornde hartschelp. [*Cardium echinatum* L., 1758: Prickly cockle]. *Gloria Maris* 21(4): 98.

Anon. (1982) *Mya truncata* L., 1758: Afgeknotte gaper. [*Mya truncata* L., 1758: Gaping clam]. *Gloria Maris* 22(1): 23.

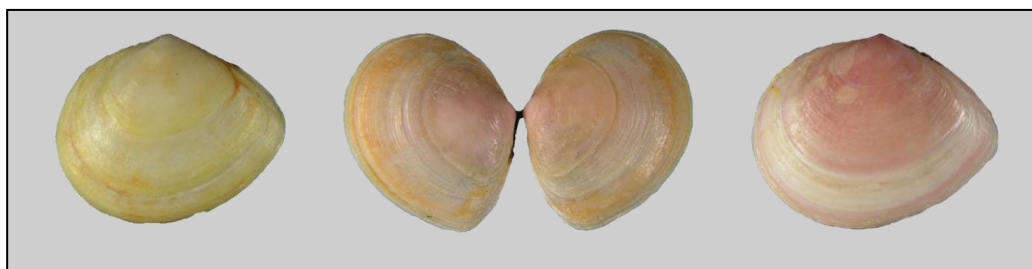
Anon. (1982) *Mytilus edulis* (Linné 1758): Gewone mossel. [*Mytilus edulis* (Linné 1758): Blue mussel]. *Gloria Maris* 21(5): 120.

Anon. (1982) *Patella vulgata* L.: Schaalhoren. [*Patella vulgata* L.: Limpet]. *Gloria Maris* 21(10): 252.

Anon. (1982) *Spisula solida* (L., 1758): Stevige strandschelp. [*Spisula solida* (L., 1758): Thick Trough-shell]. *Gloria Maris* 21(4): 97.

Anon. (1982) *Trivia monacha* (Da Costa, 1778): Koffieboontje. [*Trivia monacha* (Da Costa, 1778): Spotted cowrie]. *Gloria Maris* 21(10): 251.

Anon. (1983) *Macoma balthica* (L., 1758): Nonnetje. [*Macoma balthica* (L., 1758): Baltic tellin]. *Gloria Maris* 22(9): 235.

Anon. (1983) *Venerupis pullastra* (Montagu, 1803): Tapijtschelp. [*Venerupis pullastra* (Montagu, 1803): Pullet carpet shell]. *Gloria Maris* 22(2): 48.

Anon. (1984) *Solen marginatus* (Montagu, 1803). [*Solen marginatus* (Montagu, 1803)]. *Gloria Maris* 23(5): 117.

Anon. (1984) Verslag tocht van 17 maart 1984 naar De Panne. [Report of the excursion to De Panne of 17 March 1984]. *Gloria Maris* 23(5): 114-116.

Adam, W. (1933) Notes sur les Céphalopodes: 3. Les Céphalopodes du sud de la mer du Nord. [Notes on the cephalopods: 3. The cephalopods of the southern North Sea]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 9(46): 1-45.

Adam, W. (1934) Notes sur les Céphalopodes: 5. *Ozaena cirrhosa* (Lamarck, 1798) sur la côte belge. [Notes on the cephalopods: 5. *Ozaena cirrhosa* (Lamarck, 1798) at the Belgian coast]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 10(43): 1-3.

Adam, W. (1942) Notes sur les Gastéropodes: 11. Sur la répartition et la biologie de *Hydrobia jenkinsi* Smith en Belgique. [Notes on the gastropods: 11. On the distribution and biology of *Hydrobia jenkinsi* Smith in Belgium]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 18(23): 1-18, 1 pl.

Adam, W.; Leloup, E. (1934) Sur la présence du gastéropode *Crepidula fornicata* (Linné, 1758) sur la côte belge. [Occurrence of the gastropod *Crepidula fornicata* (Linnaeus, 1758) at the Belgian coast]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 10(45): 1-6. →

Adam, W.; Leloup, E. (1939) Sur la présence d'*Alderia modesta* (Lovén, 1844) en Belgique. [On the occurrence of *Alderia modesta* (Lovén, 1844) in Belgium]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 15(64): 1-13.

Adam, W.; Leloup, E. (1947) Paul Pelseneer (1863-1945). Notice biographique. [Paul Pelseneer (1863-1945). Biographical note]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 23(1): 1-45.

Adema, J.P.H.M.; de Bruyne, R.H.; Perk, F.A. (1989) Voorlopige naamlijst van de mariene mollusken en de regelmatig langs de kust van Nederland en België aangespoelde schelpensoorten. [Preliminary name list of marine molluscs and shells, regularly washed ashore along the coasts of the Netherlands and Belgium]. *De Strandvlo* 9(2): 49-59.

Adema, J.P.H.M.; de Bruyne, R.H.; Perk, F.A. (1989) Voorlopige naamlijst van de mariene mollusken en de regelmatig langs de kust van Nederland en België aangespoelde schelpensoorten. [Preliminary name list of marine molluscs and shells, regularly washed ashore along the coasts of the Netherlands and Belgium]. *Het Zeepaard* 49(5): 119-129.

Annys, A. (1982) Onderzoek van gruis verzameld te Heist op 21.02.82. [Research on grit collected at Heist on 21.02.82]. *De Strandvlo* 2(4): 111-114. →

Annys, A. (1984) Excursie naar De Panne op 23/12/84. [Excursion to De Panne on 23/12/84]. *De Strandvlo* 4(4): 77-79.

Annys, A.; Goethaels, R. (1988) Nieuw ontdekte mariene invertebrata voor onze kust. [Newly discovered marine invertebrates of our coast], in: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1988). *Symposium Invertebrates of Belgium, abstracts, 25-26 nov. 1988*. pp. 6.

Arellano, N.L. (1995) Temporal and spatial variation of macrobenthic communities along the Belgian coast, and population dynamics of the bivalves *Spisula subtruncata* and *Macoma balthica*. MSc Thesis. RUG: Gent, Belgium. 93 pp.

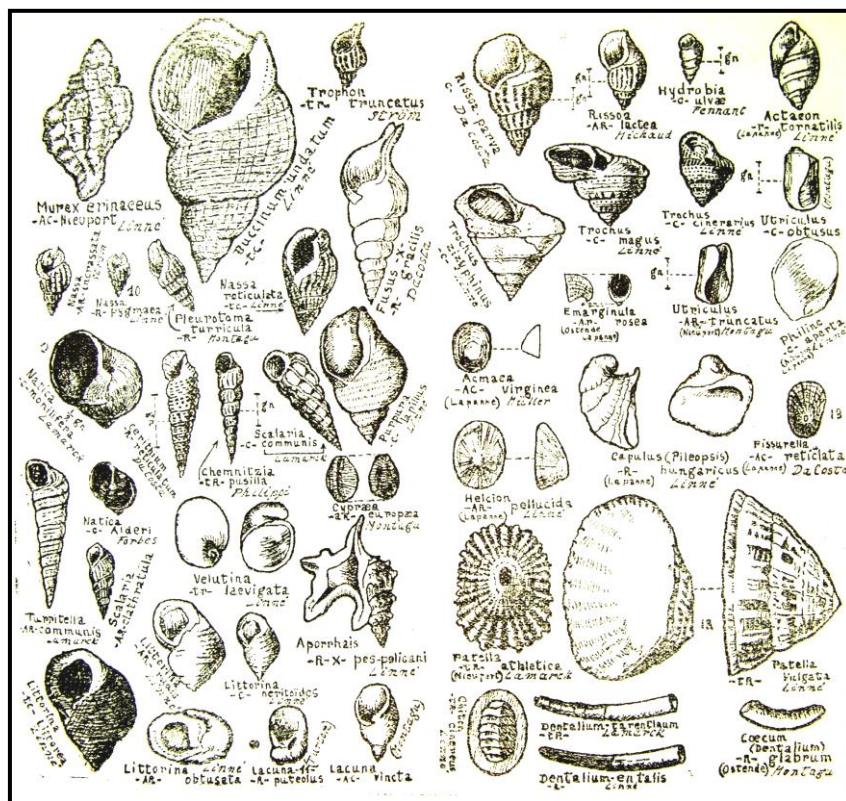
Asselberghs, M. (1989) Verslag van de strandwandeling te Oostduinkerke op 4 november 1989. [Report on the beach excursion at Oostduinkerke on 4 November 1989]. *De Strandvlo* 9(4): 121-123.

Backeljau, T. (1979) Een uitstapje naar De Panne. [A trip to De Panne]. *Gloria Maris* 18(1): 26.

Backeljau, T. (1986) Lijst van de recente mariene mollusken van België. [List of the recent marine molluscs of Belgium]. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussels, Belgium. 106 pp.

Backeljau, T. (1988) A faunistic survey of the Belgian marine molluscs: a first progress report, *in*: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1988). *Symposium Invertebrates of Belgium, abstracts, 25-26 nov. 1988*. pp. 10.

Baudet, J. ([S.d.]) Les coquillages du littoral belge = De schelpen van de Belgische kust = Shells on the Belgian coast = Muschelschalen der Belgischen Küste. James Baudet: Tournai, Belgium. 4 pp.

Bauwens, F. ([s.d.]) Biotoopstudie strand, golfbreker en duin te Lombardsijde. [Biotope study of the beach, breakwaters and dunes at Lombardsijde]. Franky Bauwens: Leffinge, Belgium. 8 pp.

Bauwens, F. (1997) Navondsten van *Viviparus viviparus*. [Later finds of *Viviparus viviparus*]. *De Strandvlo* 17(4): 138-139.

Beeftink, W.G. (1956) Vegetatie en molluskenfauna van de schorren in het Schelde-estuarium. [Vegetation and molluscan fauna of the salt marshes in the Schelde estuary]. *Biol. Jb. Dodona* 23: 10.

Beeftink, W.G. (1956) Vegetatie en molluskenfauna van de schorren in het Schelde-estuarium. [Vegetation and molluscan fauna of the salt marshes in the Schelde estuary]. *Biol. Jb. Dodona* 23: 37-43.

Beeftink, W.G. (1957) De buitendijkse terreinen van de Westerschelde en de Zeeschelde: natuurwetenschappelijke betekenis, bedreiging door het Deltaplan en behoud voor de toekomst. [The grounds outside the dikes of Westerschelde and Zeeschelde: ecological importance, threats of the Delta Plan and conservation for the future]. *Natuur en landschap [Amsterdam]* 11(2): 33-49, 3 tab.

Beeli, M. (1939) Observations au cours de nos promenades au littoral. [Observations during our walks at the coast]. *Les Naturalistes Belges* 20(9): 172-177.

Beyst, B. (1993) Vergelijking van het hyperbenthos uit een dag- en nachtstaal afkomstig van de Zwinmonding. [Comparison of the hyperbenthos from a day and a night sample, coming from the Zwin estuary]. Universiteit Gent (RUG): Gent, Belgium. 10 pp.

Beyst, B. (2001) Epi- en hyperbenthische gemeenschappen van Belgische zandstranden. [Epi- and hyperbenthic communities of Belgian sandy beaches]. PhD Thesis. Universiteit Gent. Instituut voor Dierkunde. Vakgroep morfologie, systematiek en ecologie: Gent, Belgium. 351 pp.

Billiau, R. (1983) Verslag van de excursie naar het strand van Oostduinkerke op 19/2/83. [Report on the excursion to the beach of Oostduinkerke (Belgium) on 19/2/83]. *De Strandvlo* 3(2): 40-41.

Billiau, R. (2002) Reuzenstranding van verse (levende) wijde mantels *Aequipecten opercularis* (L., 1758) te De Panne op 8 en 9 november 1999. [Mass stranding of fresh (living) Queen scallop *Aequipecten opercularis* (L., 1758) at De Panne on 8 and 9 November 1999]. *De Strandvlo* 22(3-4): 99-102. →

Bonnin, J.; Babio, C.R.; Backeljau, T.; Kerckhof, F.; Jonckheere, I. (1998) Contribution to the knowledge of *Montacuta dawsoni* Jeffreys, 1864 (Mollusca, Bivalvia: Galeommatoidea). *De Strandvlo* 18(4): 142-157.

Bottemanne, C.J. (1891) Demonstratie van 2 platte schelpen van een *Pecten*-soort, in november van dit jaar op de Westerschelde op de z.g. Kaloot verzameld. [Demonstration of two flat valves of a *Pecten*-species, found in November of this year on the Westerschelde at the Kaloot-site]. *Tijdschrift der Nederlandsche Dierkundige Vereeniging* 3(2): LXVIII.

Boulez, S. (2002) Het macrobenthos van zwinen op Vlaamse zandstranden: zonatie en tidale variatie. [The macrobenthos in runnels of Flemish sandy beaches: zonation and intertidal variation]. BSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium. V, 155 pp.

Bracke, E.; Polk, P. (1969) Contribution à la connaissance de la faune marine de la côte belge: 6. L'influence de la lumière sur la fixation d'*Ostrea edulis* (L.) et de *Crepidula fornicata* (L.) sur les collecteurs d'huîtres. [Contribution to the knowledge of the marine fauna of the Belgian coast: 6. Influence of light on the settling of *Ostrea edulis* (L.) and *Crepidula fornicata* (L.) on oyster collectors]. *Hydrobiologia* 34(1): 100-125.

Bruyndoncx, L.; Jordaens, K.; Ysebaert, T.; Meire, P.; Backeljau, T. (2002) Molluscan diversity in tidal marshes along the Scheldt estuary (the Netherlands, Belgium). *Hydrobiologia* 474(1-3): 189-196.

Bultheel, H. (1981) Rekolonisatie door macrobenthos van een verstoord zandsediment in de Spuikom te Oostende. [Recolonisation by macrobenthos of a disturbed sandy sediment in the Sluice Dock at Oostende]. BSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 52 pp.

Buyle, G. (2002) Het hyper- en epibenthos van zwinen op het strand van Koksijde: zonale en tidale variatie. [The hyper- and epibenthos of runnels on the Koksijde beach: zonal and tidal variation]. MSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium. vii, 96 + tab. pp.

Cattrijsse, A.; Vincx, M. (2001) Biodiversity of the benthos and the avifauna of the Belgian coastal waters: summary of data collected between 1970 and 1998. Sustainable Management of the North Sea. Federal Office for Scientific, Technical and Cultural Affairs: Brussel, Belgium. 48 pp.

Cerpentier, S. (2004) Systematiek en bronnenapparaat voor de Belgische Mariene Bibliografie (BMB). [Heuristics and bibliographic sources for the Belgian Marine Bibliography (BMB)]. Grad. Thesis. Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk: Gent, Belgium. 2 vol., 256 pp.

Christiaens, J. (1966) *Chlamys opercularis* Linné 1758. [*Chlamys opercularis* Linné 1758]. *Gloria Maris* 5(2): 19-21.

Christiaens, J. (1966) Onze *Emarginula*'s. [Our *Emarginula*'s]. *Gloria Maris* 5(7): 123-126.

Christiaens, J. (1966) Onze *Nucula*'s. [Our *Nucula*'s]. *Gloria Maris* 5(9): 161-165.

Christiaens, J. (1966) Onze koffieboontjes. [Our "coffee beans"]. *Gloria Maris* 5(1): 5-7. →

Claus, C.; Maeckelberghe, H.; De Pauw, N. (1983) Onshore nursery rearing of bivalve molluscs in Belgium. *Aquacult. Eng.* 2: 13-26.

Claus, C.; Maeckelberghe, H.; Van Holderbeke, L.; Van de Velde, A. (1979) Survey and culturing of edible molluscs at the Belgian coast, *in*: (1979). *Geconcerteerde Onderzoeksacties Interuniversitaire Actie Oceanologie: verslag van de studiedagen*. pp. 197-204.

Colbeau, J. (1865) Excursions et découvertes malacologiques faites en quelques localités de la Belgique pendant les années 1860-1865. [Excursions and malacological discoveries in some Belgian sites, during the years 1860-1865]. *Ann. Soc. Malac. Belgique* 1: 23.

Colbeau, J. (1868) Mollusques marins nouveaux pour la faune belge recueillis en 1866 sur la plage d'Ostende par Mm. Colbeau et Lanszweert. [Marine molluscs, new for the Belgian fauna, collected in 1866 on the Oostende beach by Mm. Colbeau and Lanszweert]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* III: XIX-XX.

Colbeau, J. (1876) *Buccinum undatum* var. *acuminatum*, recueilli à Ostende par M. Lanszweert. [*Buccinum undatum* var. *acuminatum*, found in Oostende by M. Lanszweert]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XI: XIV. →

Colbeau, J.A.J. (1868) Liste générale des mollusques vivants de la Belgique dressée d'après les documents publiés par les auteurs. [General list of recent molluscs from Belgium, based on published documents by authors]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique* 3: 84-111.

Compernelle, M.L. (1933) Over het phosphorgehalte in schelpen van de Belgische kust. [On the phosphorous content in shells from the Belgian coast]. *Natuurwet. Tijdschr.* 15(3): 83-84.

Conrad, W. ([193?]) Fauna en flora. [Fauna and flora], *in*: **Conrad, W.; Leurs, S.; Vlietinck, Edw.; Vercoullie, J.; Wauters, A.C.C.** ([193?]). *De kust. Steden en Landschappen*, V: pp. 61-85.

Coomans, A.; De Coninck, L. (1962) *Embletonia pallida*, Nudibranche nouveau pour la faune belge. [*Embletonia pallida*, a nudibranch new to Belgian fauna]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 38(16): 1-4, 1 plate.

Craeymeersch, J.A.; Heip, C.H.R.; Buijs, J. (1997) Atlas of North Sea benthic infauna: based on the 1986 North Sea Benthos Survey. *ICES Cooperative Research Report*, 218. International Council for the Exploration of the Sea: Copenhagen, Denmark. 86 pp.

Craven, A.; De Malzine, F. (1869) Résultats d'une excursion faite à Ostende les 6 et 7 novembre 1869. [Results of an excursion at Oostende on 6 and 7 November 1869]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* IV: XCVIII-CI.

Daro, M.H. (1969) Etude écologique d'un brise-lames de la côte belge: 1. Description et zonation des organismes. [Ecological study of a breakwater at the Belgian coast: 1. Description and zonation of the organisms]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 99(3-4): 111-152. ←

Daro, M.H. (1970) Etude écologique d'un brise-lames de la côte belge: 2. Biologie et développement saisonnier des espèces. [Ecological study of a breakwater at the Belgian coast: 2. Biology and seasonal development of species]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 100(3): 159-189.

Daro, M.H.; Soroa Bofill, J. (1972) Etude du biotope de l'ostréiculture à Ostende en 1970. [Study of the oyster culture biotope at Oostende in 1970]. *Aquaculture* 1(1): 97-113.

Dauchot-Dehon, M.; Heylen, J. (1969) Koolstof 14-datering van schelpen en veen uit het Oostelijk Kustgebied (België). [Radiocarbon dating of shells and peat from the Eastern Coastal Area (Belgium)]. *Natuurwet. Tijdschr.* 51(3-8): 138-140.

De Backer, A. (2001) De Macrofauna ter hoogte van de vloedmerklijn op Vlaamse stranden. [The macrofauna at the high-tide line on the Flemish beaches]. MSc Thesis. Universiteit Gent (RUG): Gent, Belgium. 132 pp.

de Beunie, J.B. (1777) Mémoire sur une maladie produite par des moules vénimeuses. [Memoir on an illness, caused by toxic mussels]. *Mém. De l'Acad. Roy. De Belg.* 1: 231-246.

De Blauwe, H. (2000) *Chlamys distorta* en andere allochtonen op aangespoelde gasfles te Wenduine. [*Chlamys distorta* and other immigrants on a beached gas bottle at Wenduine]. *De Strandvlo* 20(1): 30-32. →

De Blauwe, H. (2000) Impressies van twee strandwandelingen tussen Oostende en Zeebrugge. [Impressions of two beach excursions between Oostende and Zeebrugge]. *De Strandvlo* 20(1): 19-22.

De Blauwe, H. (2003) Aanvoer van zuidelijke soorten aan de Belgische kust in september 2001. [Arrival of southern species at the Belgian coast in September 2001]. *De Strandvlo* 23(1): 5-8.

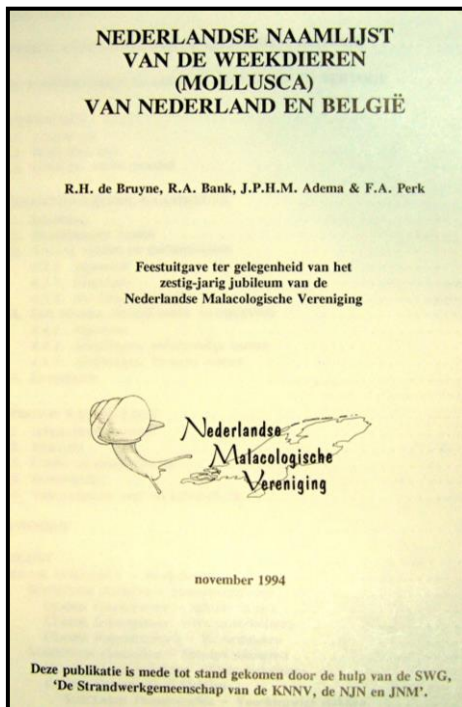
De Bock, E. (1935) Oester- en mosselkweek. [Oyster and mussel culture]. *Het Visscherijblad* 3(44): 1.

De Bock, E. (1936) Les moules dans les eaux du littoral belge. [The mussel in Belgian coastal waters], *in*: (1936). *1e Internationaal Congres van de Zee, Oostende 11, 12, 13 en 14 september 1936: verslagen.* pp. 344-345.

De Bock, E. (1936) Un coup d'oeil sur la culture de la moule. [A glance at mussel culture], *in*: (1936). *1e Internationaal Congres van de Zee, Oostende 11, 12, 13 en 14 september 1936: verslagen*. pp. 342-343.

De Bock, E. (1939) La moule et les balanes. [The mussel and the barnacle], *in*: (1939). *2e Internationaal Congres van de Zee, Luik, 30-31 Juli en 1-2 Augustus 1939*. pp. 379-380.

De Bock, E. (1939) Un coup d'œil sur la mytiliculture. [A glance at mussel farming], *in*: (1939). *2e Internationaal Congres van de Zee, Luik, 30-31 Juli en 1-2 Augustus 1939*. pp. 377-378.

de Bruyne, R.H.; Bank, R.A.; Adema, J.P.H.M.; Perk, F.A. (1994) Nederlandse naamlijst van de weekdieren (Mollusca) van Nederland en België: feestuitgave ter gelegenheid van het zestig-jarig jubileum van de Nederlandse Malacologische Vereniging. [Dutch namelist of the Mollusca from the Netherlands and Belgium: festive edition at the occasion of the 60-year jubilee of the Dutch Malacological Society]. Backhuys Publishers: Leiden, the Netherlands. ISBN 90-73348-33-1. 149 pp.

De Clerck, R. (1975) Studie van de vis- en garnaalpopulaties in de visgronden van het "Westdiep", gedurende de periode mei 1970 - mei 1972. [Study of the fish and shrimp populations in the fishing grounds of the "Westdiep", during the period May 1970- May 1972]. *Mededelingen Rijksstation Zeevisserij (CLO Gent)* (1975): 263-314.

De Clercq, S. (2002) Temporele variatie van het macrobenthos van een beschermd bentisch habitat op de westelijke kustbanken in de Noordzee (Habitat). [Temporal variation of the macrobenthos of a protected benthic habitat on the western coastal banks in the North Sea (Habitat)]. MSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium.

de Cooman, B. (1936) Enkele soorten van Molluscen, nieuw voor de Belgische fauna. [Some molluscan species new to the Belgian fauna]. *Biol. Jb. Dodonaea* 3: 49-50.

de Groot, B.; Dijkema, R.; Redant, F. (1988) Vis, schelp- en schaaldieren: een geïllustreerde gids met de beschrijvingen, aanvoertijden en bereidingswijzen van ruim 400 soorten uit zee en zoet water. [Fish, shells and shellfish: an illustrated guide with descriptions, supply times and recipes of more than 400 sea and freshwater species]. Spectrum: Utrecht, the Netherlands. ISBN 90-274-20203. 180 pp.

De Maerschalck, V. (2004) Een inventarisatie van de macrofauna van de Spuikom te Oostende: bijdrage tot een geïntegreerd beheer. [An inventory of the macrofauna of the Sluice Dock at Oostende: contribution to an integrated management]. MSc Thesis. Universiteit Gent, Vakgroep Biologie: Gent, Belgium. 71, tables, figures pp.

De Malzine, F. (1867) Essai sur la faune malacologique de Belgique ou catalogue des Mollusques qui se trouvent dans ce pays. [Essay on the Belgian malacological fauna, or catalogue of molluscs found in this country]. G.-A. Van Trigt: Bruxelles, Belgium. 99 pp.

De Malzine, F. (1868) Liste de coquilles recueillies à Blankenberghe le 12 juillet 1868. [List of shells collected at Blankenberge on 12 July 1868]. *Bull. Soc. Malac. Belgique III*: LVI-LVII.

De Pauw, N. (1969) Contribution à l'étude du plankton dans le port d'Ostende. [Contribution to the study of plankton in the port of Oostende]. *Biol. Jb. Dodonaea* 37: 186-261.

De Saegher, N. (1969) Recherches d'écologie animale dans la reserve du Zwin. [Animal ecology research in the Zwin reserve]. Université Libre de Bruxelles: Bruxelles, Belgium. 84 pp.

De Winter, F. (1998) Een mooie vindplaats van de stompe alikruik *Littorina obtusata* (definitief) van de kaart geveegd? [A nice spot for the periwinkle *Littorina obtusata* whiped from the map (forever)?]. *De Strandvlo* 18(1): 52. →

Declercq (1964) Onze uitstap naar Oostduinkerke op 27 september 1964. [Our excursion to Oostduinkerke of 27 September, 1964]. *Gloria Maris* 3(11): 170-172.

Degraer, S. (1996) Het macrobenthos van de kustbanken als voedsel voor de Zwarte Zee-eend. [The macrobenthos of the coastal banks as food for the Common Scoter]. *Biol. Jb. Dodona* 63: 32.

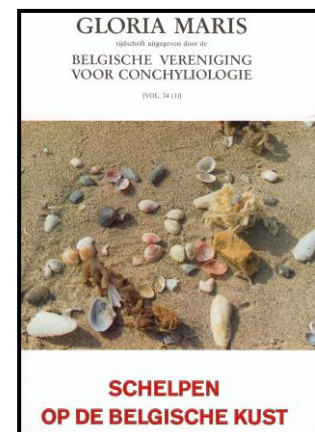
Degraer, S. (1999) Het macrobenthos van ondiepe mariene habitats (de Belgische kust) en het belang voor het beheer van de kustzone. [Macrobenthos of shallow marine habitats (Belgian coast) and its use in coastal zone management]. PhD Thesis. University of Gent, Zoology Institute, Marine Biology Section: Gent, Belgium. iv, 158 pp.

Degraer, S.; Vincx, M. (1995). Eindrapport: Onderzoek naar de ruimtelijke variatie van het macrobenthos voor de Westkust in functie van de ecologische bijsturing van een kustverdedigingsproject. [Final Report: Research at the spatial variation of the macrobenthos at the West coast in function of the ecological steering of a coastal defence project]. Universiteit Gent/AMINAL: Gent & Brussel, Belgium. 18 + 3 tables + 24 figures pp.

Degraer, S.; Vincx, M.; Meire, P.; Offringa, H. (1998) Community structure of the macrobenthos of an important Belgian wintering area for the Common scoter (*Melanitta nigra*). *Biol. Jb. Dodona* 65: 136-137.

Degraer, S.; Vincx, M.; Meire, P.; Offringa, H. (1999) The macrozoobenthos of an important wintering area of the Common scoter (*Melanitta nigra*). *J. Mar. Biol. Ass. U.K.* 79: 243-251.

Delsaerdt, A.; Steppe, L. (1995) Schelpen op de Belgische kust. [Shells on the Belgian Coast]. *Gloria Maris* 34(1-2): 1-20. →

Deschuyter, T.; Debuck, J.; Dumoulin, E. (1977) Verslagje van een strandexcursie te Koksijde op 22-05-77. [Report on a beach excursion at Koksijde on 22-05-77]. *De Tuimelaar* 4(3): 15-16.

Devriese, H. (1975) Enkele faunistische aantekeningen over mollusken. [Some faunistical remarks on molluscs]. Jacques Ketsprijs: Wemmel, Belgium. 15, 3 pl. pp.

Dienst voor Toerisme De Panne ([S.I.]) De Panne: strandgids. [De Panne: beach guide]. Dienst voor Toerisme: De Panne, Belgium. [67], photos pp. ←

Douliez, H. (1974) Monstruositeiten bij enkele Mollusca van onze kust. [Abnormalities in some Mollusca from our coast]. *Gloria Maris* 13(7): 147-148.

du Rondeau (1777) Mémoire sur les effets pernecieux des Moules. [Memoir on the toxic effects of mussels]. *Mém. De l'Acad. Roy. De Belg.* 2: 315-322.

Duchamps, R. (1967) Faune marine découverte vivante le 7 avril 1967 sur la plage entre Oost-Duinkerke et Coxyde à marée descendante. [Marine fauna found alive on 7 April 1967 on the beach between Oostduinkerke and Koksijde at low tide]. *Bull. Inform. Natural. Belg. Sec. Malacol.* 1(6): 6.

Duchamps, R. (1972) Cephalopodes de la Mer du Nord: 2. Détermination des espèces. [Cephalopoda from the North Sea: 2. Identification of the species]. *Inf. Soc. Belge Malac.* 1(12): 167-186.

Duchamps, R. (1972) Les Teredinidae. [The Teredinidae]. *Inf. Soc. Belge Malac.* 1(3): 27-33.

Duchamps, R.; Willems, G. (1995) Excursion de la SBM le 1er octobre 1994. [Excursion of the SBM on 1 October 1994]. *Arion* 20(1): 111.

d'Udekem d'Acoz, C. (1986) Rapport sur une promenade entre De Haan et Blankenberge. [Report on a walk between De Haan and Blankenberge (Belgium)]. *De Strandvlo* 6(3): 68-69.

d'Udekem d'Acoz, C. (1988) Notes sur l'abondance d'*Aeolidia papillosa* (Linnaeus, 1758) à Heist en février 1988. [A note on the abundance of *Aeolidia papillosa* (Linnaeus, 1758) at Heist in February 1988]. *De Strandvlo* 8(3): 155.

d'Udekem d'Acoz, C. (1990) Notes sur quelques organismes recueillis entre Wenduine et De Haan le 3 mars 1990. [Notes on some organisms collected between Wenduine and De Haan on 3 March 1990]. *De Strandvlo* 10(3): 74-78.

d'Udekem d'Acoz, C. (1990) Présence de *Hiatella arctica* (Linnaeus, 1767) sur la jetée orientale du port de Zeebrugge (Mollusca, Bivalvia). [Occurrence of *Hiatella arctica* (Linnaeus, 1767) on the eastern harbour jetty of Zeebrugge (Mollusca, Bivalvia)]. *De Strandvlo* 10(4): 114.

d'Udekem d'Acoz, C. (1990) Sur l'abondance de *Patella vulgata* Linnaeus, 1758 à Oostende en 1990 (Mollusca, Gastropoda). [On the abundance of *Patella vulgata* Linnaeus, 1758 at Oostende (Belgium) in 1990 (Mollusca, Gastropoda)]. *De Strandvlo* 10(4): 110.

d'Udekem d'Acoz, C. (1993) Nouvelles observations de *Hydrobia ulvae* (Pennant, 1777) à Heist. [New records for *Hydrobia ulvae* (Pennant, 1777) at Heist (Belgium)]. *De Strandvlo* 13(4): 154.

d'Udekem d'Acoz, C. (1993) Raréfaction probable d'*Onchidoris bilamellata* (Linnaeus, 1767) en Belgique. [Probable disappearance of *Onchidoris bilamellata* (Linnaeus, 1767) in Belgium]. *De Strandvlo* 13(4): 151-152.

Dumoulin, E. (1979) Vondsten van *Cerastoderma glaucum* (Brugière). [Finds of *Cerastoderma glaucum* (Brugière)]. *De Tuimelaar* 6(1): 3-6. →

Dumoulin, E. (1981) Iets meer over Eemienfossielen. [A note on Eemian fossils]. *De Strandvlo* 1(3): 53-59.

Dumoulin, E. (1982) Etudes sur la faune littorale de la Belgique. Mollusques et autres animaux inférieurs recueillis sur la côte Belge en 1882 (idem 1883). [Studies on the littoral fauna of Belgium: molluscs and other lower animals collected at the Belgian coast in 1882 (idem 1883)]. *De Strandvlo* 2(1): 10-15.

Dumoulin, E. (1983) Aanvulling op het artikel "Etudes sur la faune littorale de la Belgique..." uit *Strandvlo* 2 (1) pp. 10-15. [Supplement to the article "Etudes sur la faune littorale de la Belgique..." from *Strandvlo* 2 (1) pp. 10-15]. *De Strandvlo* 3(1): 24.

Dumoulin, E. (1983) Verspreiding van *Cerastoderma glaucum* langs de Vlaamse en Zeeuws-Vlaamse kust. [Distribution of *Cerastoderma glaucum* along the Flemish and southern Dutch coast]. *De Strandvlo* 3(1): 3-9.

Dumoulin, E. (1984) Zaagjes (Donacidae) van de Belgische Westkust. [Wedge shells (Donacidae) from the Belgian west coast]. *De Strandvlo* 4(3): 65-71.

Dumoulin, E. (1985) Literatuur over de Belgische mariene weekdieren. [Literature on Belgian marine mollusks]. *De Strandvlo* 5(2): 26-31.

Dumoulin, E. (1986) Schelpgruis. [Shell grit]. *De Strandvlo* 6(2): 63.

Dumoulin, E. (1987) Boekbespreking: Backeljau, Th., 1986. Lijst van de recente mariene mollusken van België. Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 29: 1-106. [Book review: Backeljau, Th., 1986. Lijst van de recente mariene mollusken van België. Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 29: 1-106]. *De Strandvlo* 7(1): 34-39.

Dumoulin, E. (1989) Micromollusken uit opgespoten zand afkomstig van de Goote Bank. [Micromolluscs in sand suppletions from the Goote Bank]. *De Strandvlo* 9(1): 21-31.

Dumoulin, E. (1989) Overzicht van de brakwatermollusken van België. [Check-list of the brackish-water molluscs from Belgium], *in*: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1989). *Proceedings of the Symposium "Invertebrates of Belgium"*. pp. 87-94.

Dumoulin, E. (1990) De brakwatermollusken van België: autecologie en verspreiding. [The brackish-water molluscs of Belgium: autecology and distribution]. *De Strandvlo* 10(2): 26-69.

Dumoulin, E. (1990) Mollusken van het strand te Oostduinkerke. [Molluscs of the beach of Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 10(1): 23-24.

Dumoulin, E. (1994) De zwarte kraai *Corvus corone* predaterend op mollusken. [The Carrion crow *Corvus corone* predating on molluscs]. *De Strandvlo* 14(1): 44-45.

Dumoulin, E. (1996) Nieuwe vindplaats voor het kwelderslakje *Alderia modesta* (Lovèn, 1844) langs de Belgische kust. [New record of the mollusc *Alderia modesta* (Lovèn, 1844) along the Belgian coast]. *De Strandvlo* 16(4): 153.

Dumoulin, E. (1998) De slanke knotsslak *Tergipes tergipes* (Forskal, 1775) in de achterhaven van Zeebrugge. [The mollusc *Tergipes tergipes* (Forskal, 1775) in the back harbour of Zeebrugge]. *De Strandvlo* 18(2): 99.

Dumoulin, E. (1999) Bijkomende gegevens over de tere dunschaal *Abra tenuis* (Montagu, 1803). [Supplementary data on *Abra tenuis* (Montagu, 1803)]. *De Strandvlo* 19(4): 189-190. →

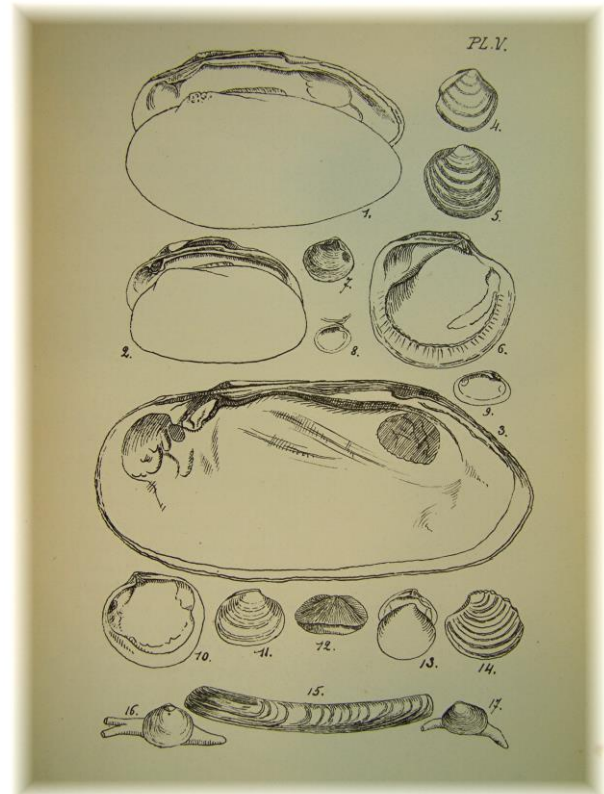
Dumoulin, E. (1999) De tere dunschaal *Abra tenuis* (Montagu, 1803) levend in de voorhaven van Zeebrugge: met beschouwingen over haar schelpkenmerken, verspreiding, ecologie en biologie. [*Abra tenuis* (Montagu, 1803) alive in the harbour of Zeebrugge (Belgium): with considerations on the shell characteristics, distribution, ecology and biology]. *De Strandvlo* 19(2): 82-100.

Dumoulin, E.; Kerckhof, F. (1987) Literatuur over de Belgische mariene (en brakwater) weekdieren, 2. [Literature on Belgian marine (and brackish-water) molluscs, 2]. *De Strandvlo* 7(1): 18-28.

Dupuis, M.P. (1927) Faune malacologique de la Belgique: notes concernant la découverte par le Dr. Giltay de deux espèces de mollusques nouveaux pour la faune belge. [Malacological fauna of Belgium: notes concerning the discovery by Dr. Giltay of two species new to the Belgian fauna]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 58: 31-38.

Dupuis, P.; Putzeys, S. (1902) Note concernant la découverte du *Petricola pholadiformis* en Belgique. [A note on the discovery of *Petricola pholadiformis* in Belgium]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 37: 4.

Eben, W. (1884) De weekdieren van België. [The molluscs of Belgium]. *Uitgave van het Natuurwetenschappelijk Genootschap van Gent*, 4. J. Vuylsteke (Boekhandel W. Rogghé): Gent, Belgium. 116, 7 pl. pp.

ECOMAMA students (2005) A comparative analysis of macrobenthic communities of sublittoral and littoral zones of the Belgian Continental Shelf and coast (Oostende and De Panne), *in*: Mees, J.; Seys, J. (Ed.) (2005). *VLIZ Young Scientists' Day, Brugge, Belgium 25 February 2005: book of abstracts. VLIZ Special Publication*, 20: pp. 34.

Eneman, E. (1984) Uit het Natuurhistorisch Archief. [From the Natural History Archive]. *De Strandvlo* 4(1): 4-17.

Eneman, E. (1985) Uit het Natuurhistorisch Archief. [From the Natural History Archive]. *De Strandvlo* 5(1): 3-7.

Eneman, E. (1993) Mijn eerste schelpengids. [My first shell guide]. *De Strandvlo* 13(extra nr.): 1-57.

Eneman, E.; Kerckhof, F. (1983) Uit het Natuurhistorisch Archief (vervolg). [From the Natural History Archive (continued)]. *De Strandvlo* 3(3): 66-80.

Faasse, M. (1996) Het solitaire koraaltje cf. *Caryophyllia smithii* op de oester *Pycnodonta cochlear* te Oostende. [The solitary coral cf. *Caryophyllia smithii* on the oyster *Pycnodonta cochlear* at Oostende]. *De Strandvlo* 16(1): 35-36.

Fasseaux, W. (1974) *Chrysallida sarsii* Nordsieck, une nouvelle espèce sur la côte belge. [*Chrysallida sarsii* Nordsieck, a new species at the Belgian coast]. *Inf. Soc. Belge Malac.* 3(10): 121-129.

François, R. (1993) Meeuwen fourageren op aangespoelde Amerikaanse Zwaardscheden. [Gulls foraging on beached American Jackknife]. *De Strandvlo* 13(2-3): 93.

Gervais, P.; Van Beneden, P.-J. (1838) Sur les Malacozoaires du genre Sépiole (*Sepiola*). [On the Malacozoaria of the genus *Sepiola*]. *Bull. Acad. Roy. des Sci., Lettr. et B.-Arts* (1838) 5(7): 421-430.

Giard, A. (1876) Communication sur les *Æolis*. [Report on the *Æolis*]. *Bull. Soc. Malac. Belgique XI: VIII-IX*.

Gilbert, H. (1982) B.V.C. West-Vlaanderen: mijmeringen uit het verlof: 21 tot en met 31 augustus. [B.V.C. West Flanders: reminiscences from the holidays: 21 to 31 August]. *Gloria Maris* 21(9): 223.

Gilson, G. (1900) Exploration de la mer sur les côtes de la Belgique en 1899. [Exploration of the sea at the Belgian coast in 1899]. *Mémoires du Musée Royal d'Histoire Naturelle de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Natuurhistorisch Museum van België*, I(2). Polleunis & Ceuterick: Brussel, Belgium. 81, 10 fig., 3 cartes pp.

Gilson, V. (1913) Note sur quelques espèces de mollusques marins habitant la côte belge ou son voisinage. [A note on some marine molluscan species living at the Belgian coast and surroundings]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Malacol. Bel.* 49(3): 257-258.

Glorie, S. (2002) Macrobenthos van de Hinderbanken: gemeenschapsanalyse en gevoeligheidsstudie in geval van scheepvaartaccidenten met zware oliecontaminatie. [Macrobenthos of the Hinder Banks: community analysis and study on the sensitivity to shipping accidents with heavy oil pollution]. BSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium. 87 pp.

Goethaels, R. (1984) Oostendse namen voor zeeorganismen. [Local Ostend names for marine organisms]. *De Strandvlo* 4(4): 91-92.

Goethaels, R. (1985) Oostendse benamingen van zeeorganismen, 2. [Local Ostend names for marine organisms, 2]. *De Strandvlo* 5(2): 51-52.

Goethaels, R. (1986) Schelpen van *Sepia orbignyana* Férussac, 1826 en *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826). [Shells of *Sepia orbignyana* Férussac, 1826 and *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826)]. *De Strandvlo* 6(2): 48-49.

Goethaels, R. (1987) Dwergpijlinktvis, *Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798), in netten van kruiers. [*Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798), in manual beam trawls]. *De Strandvlo* 7(4): 167-168.

Goethaels, R. (1988) Oostendse dialectbenamingen voor zeeorganismen. [Dialectic names from Oostende for marine organisms]. PhD Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 323 (2 vols.) pp.

Goethaels, R. (1989) Volksnamen van de wulk *Buccinum undatum*, Linnaeus, 1758. [Popular names for the Common whelk *Buccinum undatum*, Linnaeus, 1758]. *De Strandvlo* 9(1): 2-4.

Goethaels, R. (1993) Ongewone schelpen in zandopspuitingen te De Haan (april 1992). [Unusual shells in sand suppletions at De Haan (April 1992)]. *De Strandvlo* 13(2-3): 92-93.

Govaere, J. (1969) Bijdrage tot de oecologie van enkele benthosorganismen in het Zwin. [Contribution to the ecology of some benthic organisms in the Zwin reserve]. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 92 pp.

Govaere, J. (1975) Kwalitatieve en kwantitatieve analyse van het macrobenthos ter hoogte van Nieuwpoort. [Qualitative and quantitative analysis of the macrobenthos near Nieuwpoort]. *Mededelingen Rijksstation Zeevisserij (CLO Gent)* 99: 315-327.

Govaere, J. (1978) Numerieke analyse van het macrobenthos in de Southern Bight (Noordzee): deel I en II. [Numerical analysis of the macrobenthos in the Southern Bight of the North Sea, parts I and II]. PhD Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 220, 122 tab. pp.

Govaere, J.C.R.; Thielemans, L.K.; De Boever, R. (1976) Studie van het macrobenthos in de zuidelijke Noordzee. [Study of the macrobenthos in the southern North Sea], *in*: Nihoul, J.C.J.; De Coninck, L. (Ed.) (1976). *Project Sea final report: 7. Inventory of fauna and flora. Project Sea final report*, 7: pp. 115-165.

Govaere, J.C.R.; van Damme, D.; Heip, C.; De Coninck, L.A.P. (1980) Benthic communities in the Southern Bight of the North Sea and their use in ecological monitoring. *Helgol. Meeresunters.* 33(1-4): 507-521.

Gryson, A. (1960) Ostréiculture et hygiène publique. [Oyster culture and public health]: 1-8.

Guillemin, J. (1962) De kleine oorlog van de familie Halewyck. [The petty war of the Halewyck family]. *De Nieuwe Gids* 1962: 39, ill.

Gullentops, F.; Moens, M.; Ringele, A.; Sengier, R. (1976) Geologische kenmerken van de suspensie en de sedimenten. [Geological characteristics of suspensions and sediments], *in*: Nihoul, J.C.J.; Gullentops, F. (Ed.) (1976). *Project Sea final report: 4. Sedimentology. Project Sea final report*, 4: pp. 1-121.

Haelters, J.; Kerckhof, F. (2003) Asgrouwe tolhoren *Gibbula cineraria* (L., 1758) levend voorkomend in Belgische wateren. [Occurrence of living *Gibbula cineraria* (L., 1758) in Belgian waters]. *De Strandvlo* 23(1): 26-27. →

Haelters, J.; Simoens, W.; Herman, G.; Nolf, F. (1980) Verslag van de excursies naar Oostduinkerke door B.V.C. West-Vlaanderen. [Report of the excursions to Oostduinkerke by B.V.C. West-Vlaanderen]. *Gloria Maris* 19(5): 97-99. ←

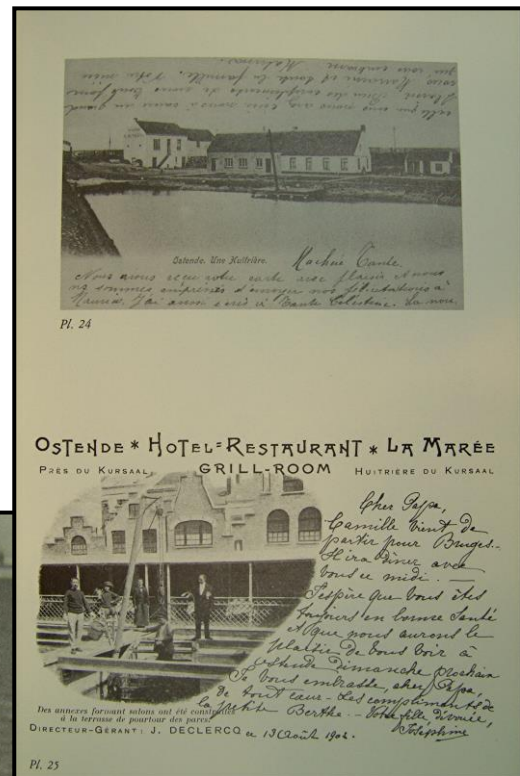
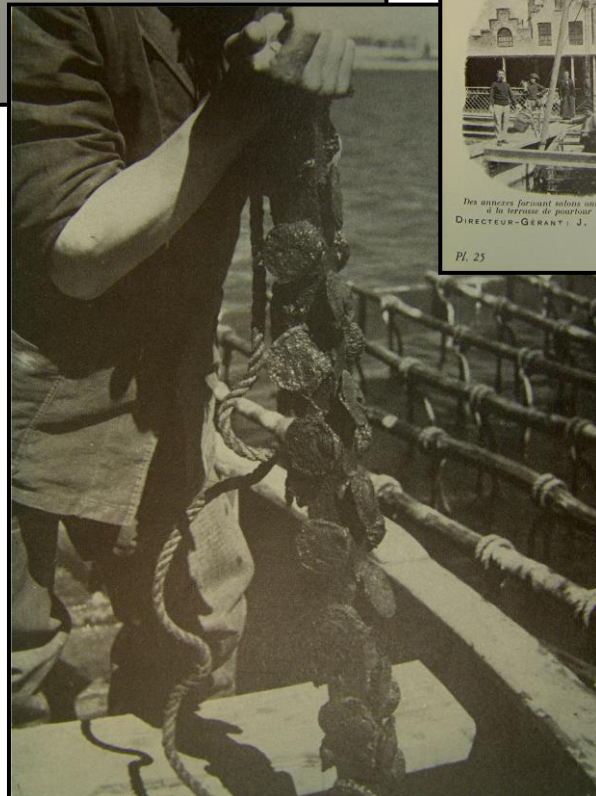
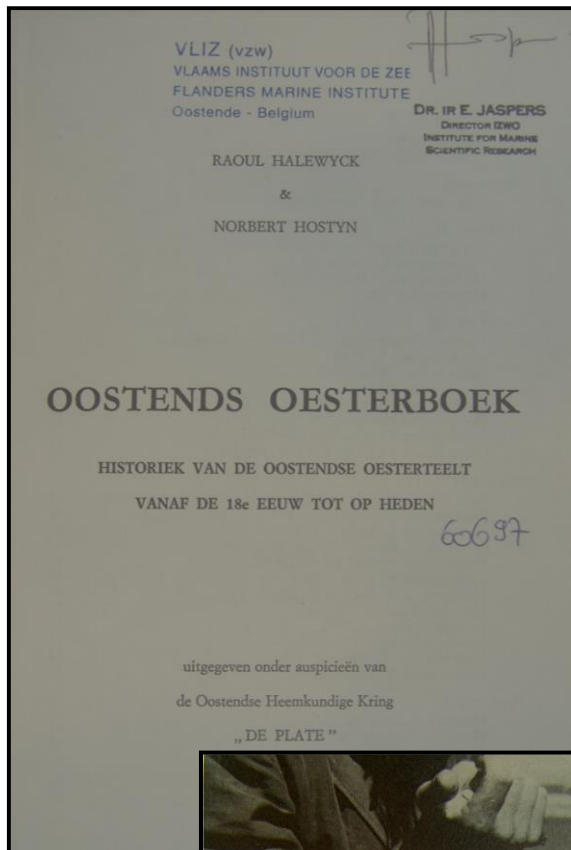

Halewyck, R. (1936) Résultats des expériences de culture des huîtres au Bassin de Chasse d'Ostende. [Results of experimental oyster culture in the Sluice Dock of Ostende], *in*: (1936). *1e Internationaal Congres van de Zee, Oostende 11, 12, 13 en 14 september 1936: verslagen*. pp. 346-348.

Halewyck, R. (1939) Résultat des expériences de culture d'huîtres dans le Bassin de Chasse d'Ostende de 1936 à 1938. [Results of experimental oyster culture in the Sluice Dock of Ostende from 1936 to 1938], *in*: (1939). *2e Internationaal Congres van de Zee, Luik, 30-31 Juli en 1-2 Augustus 1939*. pp. 438-440.

Halewyck, R. (1955) L'ostréiculture. [Oyster culture]. *La Métropole* 1955(Suppl.): 7.

Halewyck, R.; Hostyn, N. (1978) Oostends oesterboek: historiek van de Oostendse oesterteelt vanaf de 18e eeuw tot op heden. [Ostend oyster book: history of the Ostend oyster culture from the 18th century up to now]. Oostendse Heemkundige Kring "De Plate": Oostende, Belgium. 68, 34 pl. pp.

Heip, C.; Herman, R.; Bisschop, G.; Govaere, J.C.R.; Holvoet, M.; van Damme, D.; Vanosmael, C.; Willems, K.R.; De Coninck, L.A.P. (1979) Benthic studies of the Southern Bight of the North Sea and its adjacent continental estuaries: Progress Report 1, *in*: (1979). *Coordinated Research Actions Interuniversity Actions Oceanology: symposium reports*. pp. 133-163.

Heip, C.; Herman, R.; Craeymeersch, J. (1986) Diversiteit, densiteit en biomassa van het macrobenthos in de Westerschelde: 1978-1985. [Diversity, density and biomass of macrobenthos in the Westerschelde: 1978-1985]. Universiteit Gent. Vakgroep Biologie, sectie Mariene Biologie: Gent, Belgium. 12, 41 tab., 33 fig., 1 map pp.

Herman, R.; Heip, C.; Bisschop, G.; Vanosmael, C.; Van Gansbeke, D.; Van Bost, A.; Govaere, J.C.R.; De Coninck, L. (1978) Analyse van het benthos voor de Belgische Noordzeekust en in het Schelde-estuarium. [Analysis of the benthos from the Belgian North Sea coast and the Schelde estuary]. *O.O.A. Benthos Report*, 78(1). Rijksuniversiteit Gent (?): Gent (?), Belgium. 63 pp.

Hoeksema, D.F. (1993) *Phaseolus guilonardi* n. sp., a new species of Phaseolidae (Bivalvia: Protobranchia) from the southern North Sea Basin. *Basteria* 57: 95-102.

Houvenaghel, G. ([s.d.]) Moussault's gids van de Noordzeekust. [Moussault's guide of the North Sea coast]. Moussault Bussum: Antwerpen, Belgium. ISBN 9-0226-1144-2. 396 pp.

Houvenaghel, G.; Colet, C. (1988) Inventaire et distribution des coquilles de mollusques dans les laisses de mer sur l'estran de l'ensemble du littoral flamand. [Inventory and distribution of beached mollusc shells along the Flanders coastline], *in*: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1988). *Symposium Invertebrates of Belgium, abstracts, 25-26 nov. 1988*. pp. 53.

Hubrecht, G. (1969) Schelpen zoeken te Nieuwpoort. [Looking for shells at Nieuwpoort]. *Gloria Maris* 8(4): 74-76.

Huyseune, A. (1976) S.W.G.-weekend in het Zwin (19-21 maart). [S.W.G.-weekend at the Zwin (19-21 March)]. *De Tuimelaar* 3(2): 14-16.

Huyseune, A. (1976) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 3(3): 2-5.

Huyseune, A. (1977) Verslag van het determinatieweekendje te Duinbergen op 20-21 november 1976. [Report of the identification weekend at Duinbergen on 20-21 November 1976]. *De Tuimelaar* 4(1): 12-13.

Huysseune, A. (1981) Determinatieproblemen bij enkele 'hoed'vormige Prosobranchia. [Identification problems in some limpet-like Prosobranchia]. *De Strandvlo* 1(1): 15-25.

Huysseune, A. (1981) Enkele waarnemingen van inktvissen voor onze kust. [Some cephalopod observations off our coast]. *De Strandvlo* 1(2): 39-40.

Jacobs, M. (1995) Een vondst van *Sepia pharaonis* (Ehrenberg, 1831) aan de Belgische Westkust. [A record of *Sepia pharaonis* (Ehrenberg, 1831) at the Belgian west coast]. *De Strandvlo* 15(3): 117-119.

Jacobs, M. (1995) Enkele vermeldingswaardige aanspoelsels aan de Westkust tijdens de winter 1994-1995. [Some noteworthy finds at the west coast during the winter 1994-1995]. *De Strandvlo* 15(2): 44-46.

Jacobs, M. (1995) Levende *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) te De Panne. [Living *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) at De Panne]. *De Strandvlo* 15(1): 19. →

Jacobs, M. (1995) Vreemdsoortige misvorming van een *Sepia officinalis* (L., 1758) rugschild. [A strange artefact in a *Sepia officinalis* (L., 1758) shell]. *De Strandvlo* 15(3): 95-96.

Jacobs, M. (1999) Aangespoelde drijfvoorwerpen aan de Westkust. [Floating objects washed ashore at the west coast]. *De Strandvlo* 19(2): 101-104.

Jacobs, M. (2000) Eiertrossen van de wulk *Buccinum undatum* de moeite van het onderzoeken waard? [Egg capsules of the Common whelk *Buccinum undatum*: worth investigating?]. *De Strandvlo* 20(2): 81-83. ←

Jellasics, E. (1982) Bijdrage tot de studie van de paleoecologie en de actuopaleontologie van neogene en recente Mollusca uit het Noordzeebekken (België). [Contribution to the study of the palaeo-ecology and palaeontology of neogene and recent Mollusca from the North Sea basin]. MSc Thesis. Katholieke Universiteit Leuven: Leuven, Belgium. 128 pp.

Jocqué, R.; van Damme, D. (1971) Inleidende oecologische studie van klei- en turfbanken in de getijdenzone te Raversijde (België). [Introductory

ecological study of the intertidal clay- and peatbanks at Raversijde (Belgium)]. *Biol. Jb. Dodonaea* 39: 157-190.

Johannesson, K.; Warmoes, T. (1990) Rapid colonization of Belgian breakwaters by the direct developer, *Littorina saxatilis* (Olivi) (Prosobranchia, Mollusca). *Hydrobiologia* 193: 99-108.

Jonckheere, I. (1993) Vijf dagen op zoek naar levende exemplaren van *Nassarius reticulatus* (L., 1758). [Five days of searching for living species of *Nassarius reticulatus* (L., 1758)]. *De Strandvlo* 13(4): 144-145.

Jonckheere, I. (1994) *Chlamys varia* (L., 1758) doublet op het strand van Koksijde. [*Chlamys varia* (L., 1758) with matching valves on the beach of Koksijde]. *De Strandvlo* 14(2): 68. →

Jonckheere, I. (1994) Gedoornde hartschelp levend op het strand van Koksijde. [*Acanthocardia echinata* alive on the Koksijde beach]. *De Strandvlo* 14(4): 135. →

Jonckheere, I. (1994) Verslag SWG-excursie te Koksijde op 13 augustus 1994. [Report SWG excursion at Koksijde on 13 August 1994]. *De Strandvlo* 14(3): 115.

Jonckheere, I. (1996) Drijvende voorwerpen met mariene organismen spoelen aan op de stranden van de West- en Middenkust. [Floating objects with marine organisms wash ashore on the beaches of the middle and west coast]. *De Strandvlo* 16(3): 89-91.

Jonckheere, I. (1996) Levende *Lutraria angustior* en het Harig porseleinkrabje aangespoeld op het strand van Koksijde. [Living *Lutraria angustior* and the Porcelain crab washed up on the beach of Koksijde]. *De Strandvlo* 16(2): 60-61.

Jonckheere, I. (1997) Een vreemde eend in de bijt, moeraslakken in de vloedlijn. [A stranger on the beach, *Viviparus viviparus* on the high-tide line]. *De Strandvlo* 17(3): 82-84.

Jonckheere, I. (1998) *Ovatella myosotis* in de vloedlijn te Koksijde. [*Ovatella myosotis* on the tide line at Koksijde]. *De Strandvlo* 18(3): 133-134.

Jonckheere, I. (1998) *Viviparus viviparus* op het strand te Koksijde. [*Viviparus viviparus* on the beach of Koksijde]. *De Strandvlo* 18(2): 98.

Jonckheere, I. (2001) *Laevicardium crassum* op het strand na zandsuppletie. [*Laevicardium crassum* on the beach after sand suppletion]. *De Strandvlo* 21(1): 12. →

Jonckheere, I. (2001) Witte wenteltrap *Epitonium clathratulum* levend op de golfbreker te Koksijde. [*Epitonium clathratulum* living on the breakwater at Koksijde]. *De Strandvlo* 21(2): 53-57.

Jonckheere, I.; Van Rillaer, L. (2001) Strandexcursie op 12 maart 2001 in de Baai van Heist. [Beach excursion on 12 March 2001 in the Baai van Heist]. *De Strandvlo* 21(2): 84-85.

Kerckhof, F. (1975) Schelpenovervloed aan de Belgische kust. [Shell galore at the Belgian coast]. *Gloria Maris* 14(10): 184-186.

Kerckhof, F. (1978) Verslagje van een paar excursies naar De Panne. [Report on some excursions to De Panne]. *De Tuimelaar* 5(1): 15-18.

Kerckhof, F. (1980) Studie van het macrobenthos ter hoogte van de Belgische kust. [Study of the macrobenthos at the Belgian coast]. MSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 76, tables, figures pp.

Kerckhof, F. (1981) Even voorstellen: het Natuurhistorisch Archief. [Introducing the Natural History Archive]. *De Strandvlo* 1(1): 9-15.

Kerckhof, F. (1981) Uit het Natuurhistorisch Archief, aflevering 1. [From the Natural History Archive, volume 1]. *De Strandvlo* 1(4): 100-108.

Kerckhof, F. (1982) Een mistige zondagmorgen. [A misty Sunday morning]. *De Strandvlo* 2(2): 51-53.

Kerckhof, F. (1986) Verslag van de excursie van 4 mei 1985 naar Oostduinkerke. [Report on the excursion of 4 May 1985 to Oostduinkerke (Belgium)]. *De Strandvlo* 6(1): 12-21.

Kerckhof, F. (1987) Uit het Natuurhistorisch Archief. [From the Natural History Archive]. *De Strandvlo* 7(1): 4-15.

Kerckhof, F. (1988) Over het verdwijnen van de Purperslak *Nucella lapillus* (Linnaeus, 1758) langs de Belgische kust. [On the disappearance of the Dogwhelk *Nucella lapillus* (Linnaeus, 1758) along the Belgian coast]. *De Strandvlo* 8(2): 82-85. →

Kerckhof, F. (1992) Opmerkingen over *Aequipecten opercularis* en *Chlamys varia* langs de Belgische kust. [Remarks on *Aequipecten opercularis* and *Chlamys varia* along the Belgian coast]. *De Strandvlo* 12(2): 58-60.

Kerckhof, F. (1992) Vroege waarnemingen van *Sepia officinalis* L., 1758. [Early records of *Sepia officinalis* L., 1758]. *De Strandvlo* 12(2): 64-65.

Kerckhof, F. (1993) Nogmaals over fuikhorens. [On Netted dogwhelks again]. *De Strandvlo* 13(4): 156-157,

Kerckhof, F. (1993) Verslag van de strandexcursie van 5 mei 1993 tussen Klemskerke (Vosseslag) en De Haan. [Report on the beach excursion of 5 May 1993 between Klemskerke (Vosseslag) and De Haan]. *De Strandvlo* 13(2-3): 81-83.

Kerckhof, F. (1994) Opmerkingen bij de excursie van 30 april 1994. [Remarks on the excursion of 30 April 1994]. *De Strandvlo* 14(3): 107-112.

Kerckhof, F. (1995) Voor het eerst aangespoeld: *Pycnodonta cochlear*, een zuidelijke oester. [Washed ashore for the first time: *Pycnodonta cochlear*, a southern oyster]. *De Strandvlo* 15(4): 141-148. ←

Kerckhof, F. (1996) Opmerkingen naar aanleiding van de vondsten van *Ranella olearia* (L., 1758), *Phalium* (*Semicassis*) *saburon* (Bruguère, 1792) en andere exoten te Oostende. [Remarks on the finds of *Ranella olearia* (L., 1758), *Phalium* (*Semicassis*) *saburon* (Bruguère, 1792) and other exotic species in Oostende]. *De Strandvlo* 16(4): 124-130.

Kerckhof, F. (1997) De schaalhoorn *Patella vulgata* en de Japanse oester *Crassostrea gigas* na de koude winters 1995/1996 en 1996/1997. [The limpet *Patella vulgata* and the Japanese oyster *Crassostrea gigas* after the cold winters 1995/1996 and 1996/1997]. *De Strandvlo* 17(2): 49-51.

Kerckhof, F. (1998) De korfschelp *Corbula gibba* (Olivi, 1792) nieuw voor de Belgische fauna. [The Basket shell *Corbula gibba* (Olivi, 1792) new to the Belgian fauna]. *De Strandvlo* 18(2): 80-89. →

Kerckhof, F. (1998) Hoe verging het een paar andere koude gevoelige soorten? [What was the fate of some other species, sensitive to cold temperatures?]. *De Strandvlo* 18(3): 120-121.

Kerckhof, F. (2002) *Crisilla semistriata* (Montagu, 1808), een nieuwe soort voor de zuidelijke Noordzee, en waarnemingen van *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1798) van het Westhinder gebied. [*Crisilla semistriata* (Montagu, 1808), a new species for the southern North Sea, and records of *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1798) from the Westhinder area]. *De Strandvlo* 22(2): 71-74.

Kerckhof, F. (2002) Waarnemingen van de witte wenteltrap *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1798) op een golfbreker te Oostende en op een wrak voor de Belgische kust. [Records of the wenteltrap *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1798) on a breakwater at Oostende, and on a shipwreck off the Belgian coast]. *De Strandvlo* 22(1): 12-15.

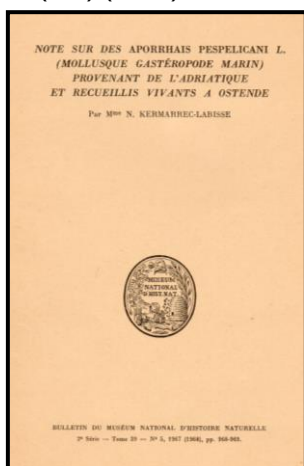
Kerckhof, F.; Dumoulin, E. (1987) Eerste vondsten van de Amerikaanse zwaardscheder *Ensis directus* (Conrad, 1843) langs de Belgische kust. [First finds of the American jack knife *Ensis directus* (Conrad, 1843) along the Belgian coast]. *De Strandvlo* 7(2): 51-52.

Kerckhof, F.; Dumoulin, E. (1988) Het voorkomen van *Ensis directus* (Conrad, 1843) langs de Belgische en Noordfranse kust. [The occurrence of *Ensis directus* (Conrad, 1843) along the coasts of Belgium and northern France]. *De Strandvlo* 8(2): 102-105.

Kerckhof, F.; Dumoulin, E. (1988) Opmerkingen naar aanleiding van de introductie van *Ensis directus* (Conrad, 1843) in de Belgische fauna. [Remarks on the introduction of *Ensis directus* (Conrad, 1843) to the Belgian fauna]. *De Strandvlo* 8(2): 117-136.

Kerckhof, F.; Eneman, E. (1983) Uit het Natuurhistorisch Archief (vervolg). [From the Natural History Archive (continued)]. *De Strandvlo* 3(1): 16-23.

Kerckhof, F.; Houziaux, J.-S. (2003) Biodiversity of the Belgian marine areas, *in*: Peeters, M. *et al.* (Ed.) (2003). *Biodiversity in Belgium*. pp. 350-385.

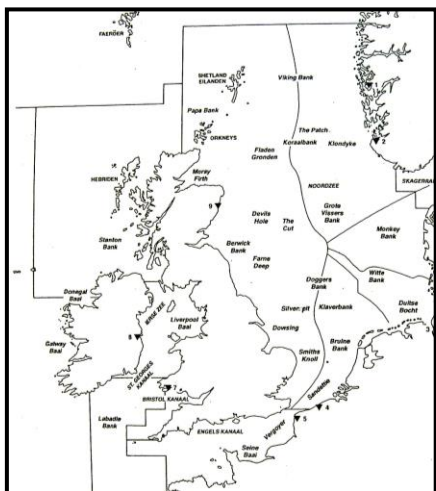

Kerckhof, F.; Vanhaelen, M.-Th. (2000) Succesvolle eindejaarsexcursie in De Panne op 19 december 1999. [Successful end-of-year excursion at De Panne on 19 December 1999]. *De Strandvlo* 20(2): 54-57.

Kerckhof, F.; Vanwalleghem, R. (1977) Waarnemingen op het strand van De Panne na de novemberstormen '77. [Beach observations at De Panne after the November storms of '77]. *Gloria Maris* 17(2): 47-48.

Kermarrec-Labisse, N. (1968) Note sur des *Aporrhais pespelicani* L. (mollusque gastéropode marin) provenant de l'Adriatique et recueillis vivants à Ostende. [Note on *Aporrhais pespelicani* L. (Mollusca, Gastropoda) originating from the Adriatic and live collected at Oostende]. *Bull. Mus. Natn. Hist. Nat., Paris* (2ième sér.) 39(5): 968-969. ←

Kokshoorn, B. (2001) Het wenteltrapje *Gyroscala lamellosa* (Lamarck, 1822) (Gastropoda, Epitoniidae) van de Belgische en Nederlandse kust? [The wenteltrap *Gyroscala lamellosa* (Lamarck, 1822) (Gastropoda, Epitoniidae) at the Belgian and Dutch coasts?]. *De Strandvlo* 21(4): 150-153.

Kreps, J.-P. (2001) An annotated checklist of North Sea marine bivalve molluscs. Jean-Paul Kreps: Knokke-Heist, Belgium. 18 pp.

Kruyniers, J. (1964) *Crassotrea angulata* (Lamarck, 1819): Portugese oester. [*Crassotrea angulata* (Lamarck, 1819): Portuguese oyster]. *Gloria Maris* 3(10): 157-158.

Kruyniers, J. (1965) Verslag van de maandvergadering van 5 september 1965 - *Patella vulgata* Linnaeus, 1758: schaalhoren. [Report of the Meeting of September 5, 1965 - *Patella vulgata* Linnaeus, 1758: Common limpet]. *Gloria Maris* 4(10): 154-156.

Künitzer, A.; Basford, D.; Craeymeersch, J.A.; Dewarumez, J.-M.; Dorjes, J.; Duineveld, G.C.A.; Eleftheriou, A.; Heip, C.; Herman, P.; Kingston, P.; Niermann, U.; Rachor, E.; Rumohr, H.; de Wilde, P.A.W.J. (1992) The benthic infauna of the North Sea: species distribution and assemblages. *ICES J. Mar. Sci./J. Cons. int. Explor. Mer* 49(2): 127-143.

Lameere, A. (1893) Communication sur *Aeolis aurantiaca* Alder & Hancock. [Report on *Aeolis aurantiaca* Alder & Hancock]. *Bull. Soc. Malac. Belgique XXVIII*: L-LI.

Lameere, A. (1893) Communication sur les Lorigopsidae de la côte belge. [Report on the Lorigopsidae from the Belgian coast]. *Bull. Soc. Malac. Belgique XXVIII*: XXXVI-XXXVII.

Lameere, A. (1895) Manuel de la faune de Belgique: 1. Animaux non insectes. [Manual of the Belgian fauna: 1. Non-insect animals]. H. Lamertin: Bruxelles, Belgium. XL, 639 pp.

Lameere, A. (1896) Rapport sur l'excursion de la Société royale malacologique de Belgique au Zwin. [Report on the excursion of the Société royale malacologique de Belgique to the Zwin inlet]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique XXIX*: 16-24.

Lameere, A. (1913) La faune du môle de Zeebrugge. [The fauna of the Zeebrugge jetty]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Malacol. Bel.* 49(3): 259-260.

Lameere, A. (1932) Précis de zoologie: 3. Les mollusques. [Overview of zoology: 3. The molluscs]. Institut zoologique Torley-Rousseau: Bruxelles, Belgium. 547 pp..

Lameere, A. (1938) Les animaux de la Belgique: 2. Vers, mollusques, arachnomorphes, crustacés, myriapodes. [The fauna of Belgium: 2. Worms, molluscs, arachnomorphs, crustaceans, myriapodes]. Naturalistes Belges: Bruxelles, Belgium. 1-130, pls. 1-9 pp.

Lanszweert, E. (1868) Les bancs d'huîtres devant Ostende. [The oyster banks in front of Oostende]. *Bull. Soc. Malac. Belgique III*: XVII-XVIII. →

Lauwers, J. ([S.d.]) De golfbreker. [The breakwater]. Jeugd en Wetenschap, West-Vlaanderen: Brugge, Belgium. iii, 40 pp.

Lauwers, J. (1982) Noordzeeschelpen. [North Sea shells]. Jeugd en Wetenschap, West-Vlaanderen. 42 pp.

Lauwers, J. (1982) Noordzeeschelpen. [North Sea shells]. Natuur en Wetenschap, West-Vlaanderen. 49 pp.

Lauwers, J. (1989) De golfbreker. [The breakwater]. Natuur en Wetenschap, West-Vlaanderen: Brugge, Belgium. 33 pp.

Lauwers, J. (1992) Coquillages de la mer du Nord. [North Sea shells]. Natuur en Wetenschap, West-Vlaanderen. 50 pp.

Lefevere, S. (1965) Le recouvrement biogène le long de la côte belge. [The biogene cover along the Belgian coast]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 41(26): 1-10.

Lefevere, S.; Leloup, E.; Van Meel, L. (1956) Observations biologiques dans le port d'Ostende. [Biological observations in the harbour of Oostende]. *Mémoires de l'Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen*, 133. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussel, Belgium. 157, 3 plates pp.

Leloup, E. (1934) Contributions à l'étude de la faune belge: 4. Les Polyplacophores de la côte belge. [Contributions to the study of the Belgian fauna: 4. The Polyplacophora of the Belgian coast]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 10(17): 1-23.

Leloup, E. (1937) Contributions à l'étude de la faune belge: 8. Les dégâts causés par le ver polychète *Polydora ciliata* (Johnston) dans les coquilles des bigorneaux et des huîtres. [Contributions to the study of the Belgian fauna: 8. The damage caused by the worm *Polydora ciliata* (Johnston) in the shells of periwinkles and oysters]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 13(33): 1-4.

Leloup, E. (1942) Contributions à l'étude de la faune belge: 12. L'hydraire *Campanularia johnstoni* Alder et le mollusque *Mytilus edulis* Linné, épizoaires sur le crustacé *Pandalus montagui* Leach. [Contributions to the study of the Belgian fauna: 12. The hydroid *Campanularia johnstoni* Alder and the mollusc *Mytilus edulis* Linnaeus, epibionts on the crustacean *Pandalus montagui* Leach]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 18(18): 1-4.

Leloup, E. (1950) Contributions à l'étude de la faune belge: 17. Recherches sur une moulière naturelle de la côte belge. [Contributions to the study of the Belgian fauna: 17. Research on a natural mussel bed at the Belgian coast]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 26(30): 1-56.

Leloup, E. (1957) Contributions à l'étude de la faune belge: 25. Observations écologiques sur le fossé d'eau saumâtre entourant la "Demi-Lune" d'Ostende. [Contributions to the study of the Belgian fauna: 25. Ecological observations in the brackish-water pool, surrounding the "Halve Maan" at Oostende (Belgium)]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 33(11): 1-9.

Leloup, E. (1970) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1968. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1968]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 46(6): 1-24.

Leloup, E. (1971) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende pendant l'année 1969. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1969]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 47(25): 1-16.

Leloup, E. (1973) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1970 et 1971. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the years 1970 and 1971]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 49(10): 1-23.

Leloup, E. (1980) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1972 et 1973. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the years 1972 et 1973]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 52(4): 1-13. →

Leloup, E.; Gilis, Ch. (1965) Zeedieren waargenomen in de experimentele garnalenvangsten (1949-1964) = Animaux marins observés dans les pêches expérimentales aux crevettes (1949-1964). [Marine fauna observed in experimental shrimp catches (1949-1964)]. *Studies van het Zeewetenschappelijk Instituut Oostende*, 1965(2). Zeewetenschappelijk Instituut = Institut d'Etudes Maritimes: Oostende, Belgium. 26 pp.

Leloup, E.; Halewyck, R. (1951) La situation de l'ostréiculture dans le Bassin de Chasse d'Ostende de 1939 à 1948. [The oyster culture situation in the Sluice Dock of Oostende from 1939 to 1948]. *Rapp. et Proc.-Verb. Cons. Int. Explor. Mer* 128(2): 19.

Leloup, E.; Konietzko, B. (1956) Recherches biologiques sur les eaux saumâtres du Bas-Escaut. [Biological research on the brackish waters of the Lower Schelde]. *Mémoires de l'Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen*, 132. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussel, Belgium. 100, 5 plates pp.

Leloup, E.; Miller, O. (1940) La flore et la faune du Bassin de Chasse d'Ostende (1937-1938). [The flora and fauna of the Sluice Dock of Oostende (1937-1938)]. *Mémoires du Musée Royal d'Histoire Naturelle de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Natuurhistorisch Museum van België*, 94. Koninklijk Natuurhistorisch Museum van België: Brussel, Belgium. 122, 3 plates pp.

Leloup, E.; Polk, P. (1963) Observations sur la croissance de Mollusques dans le bassin de chasse d'Ostende. [Observations on the growth of Mollusca in the Sluice Dock of Oostende]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 39(5): 1-13.

Leloup, E.; Polk, P. (1966) Observations sur la salissure dans le port d'Ostende. [Observations on the fouling in the harbour of Oostende]. *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 42(23): 1-14.

Leloup, E.; Polk, P. (1967) La flore et la faune du Bassin de Chasse d'Ostende (1960-1961): 3. Etude zoologique. [The flora and fauna of the Sluice Dock in Oostende (1960-1961): 3. Zoological study]. *Mémoires de l'Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen*, 157. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussel, Belgium. 114, 3 plates pp.

Leloup, E.; Van Meel, L. (1965) La flore et la faune du Bassin de Chasse d'Ostende (1938-1962): 1. Topographie et nature du fond; 2. Etude écologique et planktonique. [The flora and fauna of the Sluice Dock in Oostende (1938-1962): 1. Topography and bottom characteristics; 2. Study on the ecology and plankton]. *Mémoires de l'Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique = Verhandelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen*, 154. Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen: Brussel, Belgium. 189 pp.

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, P.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1961) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1960. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1960]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 89 pp. →

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, P.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1962) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1961. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1961]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 57 pp.

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, Ph.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1963) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1962. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1962]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 58 pp.

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, Ph.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1964) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1963. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1963]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 48 pp.

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, Ph.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1965) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1964. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1964]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 58 pp.

Leloup, E.; Van Meel, L.; Polk, Ph.; Halewyck, R.; Gryson, R. (1966) Recherches sur l'ostréiculture dans le bassin de chasse d'Ostende en 1965. [Research on oyster culture in the Sluice-dock of Oostende during the year 1965]. Ministère de l'Agriculture. Commission TWOZ. Groupe de Travail Ostréiculture: [S.l.]. 59 pp.

Longin, J.H. (1983) Determinatiebundel voor slakken en mossels, van kust tot Oostkantons. [Identification guide for snails and mussels, from coast to Oostkantons]. Jeugd en Wetenschap: Brussel, Belgium. 89 pp.

Loppens, K. (1902) *Petricola pholadiformis* L. [*Petricola pholadiformis* L.]. *Ann. Soc. Roy. Malac. Belgique* 37: 41-42. →

Loppens, K. (1905) Animaux marins vivant dans l'eau saumâtre. [Marine animals living in brackish waters]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Malacol. Bel.* 40: 7-8.

Loppens, K. (1922) Note sur la variabilité et l'éthologie de *Patella vulgata*. [Notes on the variability and ethology of *Patella vulgata*]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 53: 57-68.

Loppens, K. (1923) La variabilité chez *Cardium edule*. [The variability of *Cardium edule*]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 54: 33-67. ←

Loppens, K. (1926) La perforation des coquilles de mollusques par des gastropodes et des éponges. [The perforation of the shells of Mollusca by gastropods and sponges]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel.* 57: 14-18.

Lucas, M. (1968) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 1(4): 7-8.

Lucas, M. (1968) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 1(5): 9-10.

Lucas, M. (1968) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 1(6): 9-10.

Lucas, M. (1968) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 1(7): 11-12.

Lucas, M. (1968) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 1(2): 6.

Lucas, M. (1968) Les mollusques marins de la Belgique. [The marine molluscs of Belgium]. *Bull. Inform. Natural. Belg. Sec. Malacol.* 2(2): 6.

Lucas, M. (1969) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 2(1): 13-14.

Lucas, M. (1971) Les mollusques du littoral belge. [The molluscs of the Belgian coast]. *Bull. Mensuel Info. Assoc. Belg. de Malacol., Conchylol. Paléontol.* 4(8-9)(suppl.): 43-46.

Lucas, M. (1972) Bibliographie: étude écologique d'un brise-lames de la côte belge: 1. Description et zonation des organismes; 2. Biologie et développement saisonnier des espèces. [Bibliography: ecological study of a breakwater at the Belgian coast: 1. Description and zonation of the organisms; 2. Biology and seasonal development of species]. *Inf. Soc. Belge Malac.* 1(3): 39-41.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Interactions des milieux. [Interactions of environments]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 36 pp.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Le milieu marin. [The marine environment]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 21 pp.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Le milieu. Collecte des mollusques marins, préparation et mise en collection. Bibliographie. [The environment. Collecting marine molluscs, their preparation and storage. Bibliography]. *Faune de Belgique: mollusques marins*, 10. Maurice Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 27 pp.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Le milieu. Paléogéographie et géographie historique. [The environment. Palaeogeography and historical geography]. *Faune de Belgique : mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 21 pp.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Le milieu: Le milieu terrestre: les cités côtières. [The environment: the terrestrial environment: coastal cities]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 5 vol. pp.

Lucas-Nunnink, M. (1986) Le milieu: Le milieu terrestre: ses caractères. [The environment: the terrestrial environment: its characteristics]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 12 pp.

Lucas-Nunnink, M. (1987) Description des espèces : Gastropoda, Prosobranchia, Archaeogastropoda, [Description of species: Gastropoda, Prosobranchia, Archaeogastropoda, ...]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 5 vol. pp.

Lucas-Nunnink, M. (1987) Description des espèces. Polyplacophora. [Description of species. Polyplacophora]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 4 vol. pp.

Lucas-Nunnink, M. (1987) Les *Pecten* et les *Chlamys* des côtes européennes. Recherches au littoral belge en 1967. Etude concernant *Ensis siliqua* Linné; Révision des Donacidae des côtes européennes. Malacologie en Charente Maritime. Mollusques vénimeux. Les collections de coquillages et d'invertébrés marins. [*Pecten* and *Chlamys* from European coasts. Research at the Belgian coast in 1967. Study on *Ensis siliqua* Linnaeus. Revision of the Donacidae from European coasts. Malacology in the Charente Maritime. Poisonous molluscs. Collections of shells and marine invertebrates]. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 44 pp. →

Lucas-Nunnink, M. (1988) Description des espèces : Gastropoda, Prosobranchia, Mesogastropoda, [Description of species: Gastropoda, Prosobranchia, Mesogastropoda, ...]. *Faune de Belgique: mollusques marins*. Lucas-Nunnink: Bruxelles, Belgium. 16 vol. pp.

Mac Leod, J. (1883) Eenige op de Belgische kust gebruikte volksnamen van lagere zeedieren. [Some common names for lower marine animals, used at the Belgian coast]. *Natura (Gent)* 1: 245-248.

Mac Leod, J. (1883) Het dierkundig laboratorium te Oostende. [The zoological station at Oostende (Belgium)]. *Natura (Gent)* 1: 257-265.

Maitland, R.T. (1897) Prodrome de la faune des Pays-Bas et de la Belgique flamande ou énumération systématique de tous les animaux y observés depuis 1679-1897 excepté les araignées et les insectes. [Preliminary fauna of the Netherlands and the Flemish part of Belgium, or systematical enumeration of all animals observed there between 1679-1897, except for the spiders and insects]. E.J. Brill: Leiden, the Netherlands. X, 62 pp.

Malbas, S.A. (2002) Temporal variability in heavy metal content, shell morphology, and intersex in *Littorina littorea* (Mollusca: Gastropoda) along the Scheldt estuary (the Netherlands). MSc Thesis. Vrije Universiteit Brussel (VUB)/Universiteit Antwerpen (RUCA): Brussel, Belgium. viii, 85 pp.

Mares, J. (1994) Strandexcursie te Oostende. [Beach excursion at Oostende]. *De Strandvlo* 14(3): 103-106.

Massart, J. (1922) Histoire naturelle du littoral. [Natural history of the coast], *in*: (1922). *La mer: guide du touriste et du villégiateur au littoral belge*. Collection du Touring Club de Belgique, : pp. 39-117.

Meheus, L. (1981) Vergelijkende studie van het makrobenthos van enkele zandbanken in de zuidelijke bocht van de Noordzee. [Comparative study of the macrobenthos of some sand banks in the Southern Bight of the North Sea]. MSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent, Faculteit Wetenschappen: Gent, Belgium.

Moreaux, Ph. (1992) Vroege *Sepia officinalis* L., 1758. [Early *Sepia officinalis* L., 1758]. *De Strandvlo* 12(3): 97.

Morelis, N.; Raad, H. (1994) Schelpenstrand: een beschrijving van de stranden van de Vlaamse en Nederlandse kust en de daar aanwezige schelpen. [Shell beach: a description of the beaches from the Flemish and Dutch coasts and the shells to be found there]. *De Kreukel* 1995(Extra ed.): 1-96.

Mourlon, M. (1870) Relation de l'excursion faite par la Société à Heyst le 2 octobre 1870. [Report on the excursion by the Society at Heyst on 2 October 1870]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique* V: 65-73.

Mulder, A.F. (1959) Nogmaals: de Westerschelde. [Once again: de Westerschelde]. *Het Zeepaard* 19: 34-38.

Müller, Y. (2004) Faune et flore du littoral du Nord, du Pas-de-Calais et de la Belgique: inventaire. [Coastal fauna and flora of the Nord, Pas-de-Calais and Belgium: inventory]. Commission Régionale de Biologie Région Nord Pas-de-Calais: France. 307 pp.

Neyts, F. (1993) *Nassarius reticulatus* (L., 1758) ook gevonden op de Belgische Oostkust. [*Nassarius reticulatus* (L., 1758) also found at the Belgian east coast]. *De Strandvlo* 13(2-3): 91. →

Nguyen, T.M.P. (2003) Benthos at the transition from sandy beaches to tidal flats: a case study from Zeebrugge (Belgium). MSc Thesis. Vrije Universiteit Brussels: Brussels, Belgium. 54 pp.

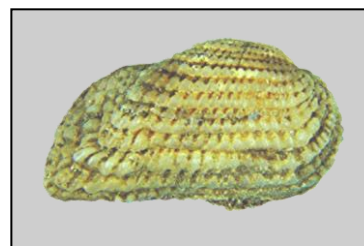
Nihoul, J.C.J.; Polk, Ph. (1976) Analyse van het ecosysteem van de Noordzee: studie van het macrobenthos in de zuidelijke Noordzee. [Analysis of the North Sea ecosystem: study on the macrobenthos in the southern North Sea], *in*: Nihoul, J.C.J.; Polk, Ph. (Ed.) (1976). *Projekt Zee eindverslag: 8. Trofische ketens en cyclus der nutriënten. Projekt Zee eindverslag*, 8: pp. 167-197.

Nolf, F. (1978) B.V.C. Afdeling Brugge: excursie van 12 februari 1978 naar Oostduinkerke. [B.V.C. Section Brugge: excursion to Oostduinkerke on 12 February 1978]. *Gloria Maris* 17(4): 97.

Nolf, F. (1978) B.V.C. Afdeling Brugge: vergadering van 16 april 1978. [B.V.C. Section Brugge: meeting of 16 April 1978]. *Gloria Maris* 17(6): 146.

Nolf, F. (1979) B.V.C. Afdeling Brugge: vergadering van 16 september 1979. [B.V.C. Section Brugge: meeting of 16 September 1979]. *Gloria Maris* 18(9): 201.

Nolf, F. (2004) *Acar plicata* (Dillwyn, 1817) (Bivalvia: Arcoidea: Arcidae) op de Belgische kust. [*Acar plicata* (Dillwyn, 1817) (Bivalvia: Arcoidea: Arcidae) at the Belgian coast]. *Neptunea* 3(2): 10-12. →

Nolf, F.; Verheye, H.; Herman, G. (1981) Boekbespreking: 'Strandgids: De Panne'. [Book review: 'Beach guide: De Panne']. *Gloria Maris* 20(6): 137-141.

Nyst, H. (1855) Description succincte d'un nouveau mollusque marin des rives de l'Escaut. [Short description of a new marine mollusc of the Schelde river banks]. *Bull. Acad. Roy. des Sci., Lettr. et B.-Arts* (1846) 22(2): 435-437.

Nyst, H. (1873) Malacologie: mollusques vivants et fossiles. [Malacology: living and fossil molluscs], *in*: *Patria Belgica: encyclopédie nationale ou exposé méthodique de toutes les connaissances relatives à la Belgique ancienne et moderne, physique, sociale et intellectuelle*. Bruylant: Bruxelles, Belgium. pp. 389-406.

Nyst, P.-H. (1835) Mollusques. [Molluscs]. *Bulletins de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles* 2: 235-236.

Pelseneer, P. (1880) Note sur les coquilles trouvées en 1880 le long du littoral belge. [Note on the shells found in 1880 along the Belgian coast]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XV: XC-XCI.

Pelseneer, P. (1881) Etudes sur la faune littorale de la Belgique: mollusques recueillis sur la côte belge en 1881. [Studies on the littoral fauna of Belgium: molluscs collected at the Belgian coast in 1881]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XVI: CLII-CLVI.

Pelseneer, P. (1881) Tableau dichotomique des mollusques marins de la Belgique. [Dichotomous overview of the marine molluscs of Belgium]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique* XVI: 27-61, plate V.

Pelseneer, P. (1882) Etudes sur la faune littorale de la Belgique: mollusques et autres animaux inférieurs recueillis sur la côte belge en 1882. [Studies on the littoral fauna of Belgium: molluscs and other lower animals collected at the Belgian coast in 1882]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique* XVII: 31-43.

Pelseneer, P. (1883) Etudes sur la faune littorale de la Belgique: mollusques et autres animaux inférieurs recueillis sur la côte belge en 1883. [Studies on the littoral fauna of Belgium: molluscs and other lower animals collected at the Belgian coast in 1883]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XVIII: CXVI-CXXI.

Pelseneer, P. (1889) Communication sur une variété *unicarinata* de *Littorina littorea*. [Communication on a variety *unicarinata* of *Littorina littorea*]. *Bull. Soc. Malac. Belgique XXIV*: CIX-CX.

Pelseneer, P. (1896) P.-J. Van Beneden malacologiste: notice biographique. [P.-J. Van Beneden malacologist: biographical note]. *Ann. Soc. Roy. Malac. Belgique XXIX*: V-IX.

Peuchot, R.; Tassin, A. (1993) The distribution of molluscs in beach deposits as identification of recent evolution in the littoral. *Apex 8(1-2)*: 51-70.

Plaetevoet, R. (1983) Wandelen langs het strand te Bredene. [Walking along the beach at Bredene (Belgium)]. *De Strandvlo 3(4)*: 85-86.

Polk, F.; Verbruggen, M. (1968) Het strand. [The beach]. *Natuur in Miniatuur*, 4. D.A.P. Reinaert: Brussel, Belgium. 60 pp.

Polk, P. (1962) Bijdrage tot de kennis der mariene fauna van de Belgische kust: 3. Waarnemingen aangaande het voorkomen, de voortplanting, de settling en de groei van *Crepidula fornicata* (L.). [Contribution to the knowledge of the marine fauna of the Belgian coast: 3. Observations on the occurrence, reproduction, settling and growth of *Crepidula fornicata* (L.)]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Bel. 92(1)*: 47-80.

Polk, P. (1962) Bijdrage tot de kennis der mariene fauna van de Belgische kust: 4. De bestrijding van de oesterplaag *Crepidula fornicata* L. in de Spuikom te Oostende. [Contribution to the knowledge on the marine fauna of the Belgian coast: 4. Control of the oyster pest *Crepidula fornicata* L. in the Sluice Dock at Oostende]. *Biol. Jb. Dodonaea 30*: 37-46. →

Polk, P. (1978) The Sluice-dock at Ostend. *Rapp. et Proc.-Verb. Cons. Int. Explor. Mer 173*: 43-48.

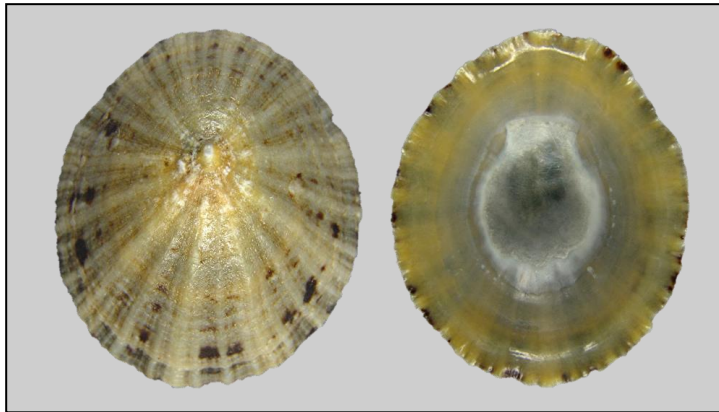
Polk, Ph. (1961) Een vreemde eend in de bijt. [The odd one out]. *Hamster 1(3)*: 66-68.

Polk, Ph. (1961) Over een merkwaardig onderzoek. [On a remarkable investigation]. *Hamster 1(3)*: 64-66.

Polk, Ph. (1962) Een zwerver... ? De mossel (*Mytilus edulis* L.). [A roamer... ? The mussel (*Mytilus edulis* L.)]. *Hamster 2(1)*: 14-16.

Polk, Ph. (1962) Enkele opmerkingen over de oekologie van de Spuikom te Oostende in verband met de oestercultuur. [A few remarks on the ecology of the Sluice Dock at Oostende, relating to oyster culture]. *Biol. Jb. Dodonaea 30*: 34.

Polk, Ph. (1963) De schaalhoren of *Patella vulgata*. [The limpet or *Patella vulgata*]. *Hamster* 3(2): 51-53.

Polk, Ph.; Burd, A.C. (1965) Productivity of the Bassin de Chasse in Ostend. *Nature (Lond.)* 205(4966): 101-103.

Poulman, R. (1967) *Propebela turricula* Montagu 1803. [*Propebela turricula* Montagu 1803]. *Gloria Maris* 6(6): 118.

Raad, H. (1999) Schelpenstrand - fotoatlas: afbeeldingen van de schelpen van de Vlaamse en Nederlandse kust, genoemd in 'Schelpenstrand', De Kreukel, 1995. [Shell beach - photo atlas: images of the shells from Flemish and Dutch coasts, listed in 'Schelpenstrand', De Kreukel, 1995]. *De Kreukel* 1999(Extra ed.): 1-92.

Raeymaekers, D. (1889) Note sur la variété *unicarinata*, Nobis, observée chez le *Littorina littorea* (mâle). [Note on the variety *unicarinata*, Nobis, observed in the male *Littorina littorea*]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XXIV: XXXVI-XXXVIII.

Raeymaekers, D. (1898) Epoque à laquelle *Mya arenaria* a disparu de la région du Bas-Escaut belge. [The moment when *Mya arenaria* has disappeared from the Lower Schelde region]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XXX: V-XI.

Raeymaekers, D. (1898) Etudes sur la faune malacologique du Bas-Escaut: disparition de *Alderia scaldiana* Nyst. [Study on the malacological fauna of the Lower Schelde: disappearance of *Alderia scaldiana* Nyst]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* XXX: CXX-CXXV.

Rappé, G. (1976) Verslagje van het karnavalkamp te Nieuwpoort, 27 februari tot 2 maart 1976: overzichtje van de strandvondsten. [Report on the Carnival camp at Nieuwpoort, 27 February to 2 March 1976: list of beach finds]. *De Tuimelaar* 3(2): 3-6.

Rappé, G. (1977) De excursie naar de oude muur te Zeebrugge op 6 februari 1977. [The excursion to the old harbour jetty at Zeebrugge on 6 February 1977]. *De Tuimelaar* 4(2): 2-3.

Rappé, G. (1977) Het weekendje in 't Zwin, 19 en 20 maart. [The weekend at the Zwin, 19 and 20 March]. *De Tuimelaar* 4(2): 6-7. →

Rappé, G. (1977) Verslag van het karnavalkamp te De Panne, 19, 20 en 21 februari 1977. [Report of the Carnival camp at De Panne, 19, 20 and 21 February 1977]. *De Tuimelaar* 4(2): 4-6.

Rappé, G. (1977) Verslag van het weekendje in Blankenberge, op 25 en 26 september 1976. [Report on the weekend at Blankenberge, on 25 and 26 September 1976]. *De Tuimelaar* 4(1): 6-8.

Rappé, G. (1977) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 4(1): 8-11.

Rappé, G. (1978) De schaalhoren, *Patella vulgata* langs onze kust. [*Patella vulgata* along our coast]. *De Tuimelaar* 5(1): 7-8.

Rappé, G. (1978) Oostelijk verslag van de S.W.G. excursie van 12 februari 1978. [Eastward report of the S.W.G. excursion of 12 February 1978]. *De Tuimelaar* 5(1): 5-6.

Rappé, G. (1978) Studie van het macrobenthos van de zandbanken Kwinte Bank en Buiten Ratel. [Study of the macrobenthos of the sand banks Kwinte Bank and Buiten Ratel]. BSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 74, 19 tables, 19 figures pp.

Rappé, G. (1981) Verslag van de ekskursie naar het Zwin op 23 mei 1981. [Report of the excursion to the Zwin on 23 May 1981]. *De Strandvlo* 1(3): 82-83. →

Rappé, G. (1984) Verslag excursie naar Wenduine op 19 februari 1984. [Report on the excursion to Wenduine (Belgium), 19 February 1984]. *De Strandvlo* 4(1): 3.

Rappé, G. (1985) Van Neptunus' overvloed. [On Neptune's lush]. *De Strandvlo* 5(2): 49-50.

Rappé, G. (1987) Boekbespreking: Backeljau, Th., 1986. Lijst van de recente mariene mollusken van België. Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 29: 1-106. [Book review: Backeljau, Th., 1986. Lijst van de recente mariene mollusken van België. Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 29: 1-106]. *De Strandvlo* 7(1): 40-44.

Rappé, G. (1987) De zomergeneratie van de Rosse sterslak *Onchidoris bilamellata* (Linné, 1767). [The summer generation of the nudibranch *Onchidoris bilamellata* (Linnaeus, 1767)]. *De Strandvlo* 7(4): 172.

Rappé, G. (1987) Vlokkige naaktslakken *Aeolidia papillosa* (Linné, 1761) aan de Oostkust. [Shag-rug aeolis *Aeolidia papillosa* (Linné, 1761) at the east coast]. *De Strandvlo* 7(4): 173.

Rappé, G. (1989) *Haliclona xena* De Weerd, 1986 (Porifera, Desmospongiae), *Petrobius maritimus* (Leach) (Insecta, Thysanura) en enkele andere bijzondere waarnemingen van de oostelijke strekdam van Zeebrugge. [*Haliclona xena* De Weerd, 1986 (Porifera, Desmospongiae), *Petrobius maritimus* (Leach) (Insecta, Thysanura) and some other exceptional observations on the eastern harbour jetty of Zeebrugge]. *De Strandvlo* 9(4): 113-116.

Rappé, G. (1995) Een vondst van de Kleine alikruik *Melarhapha neritoides* (L., 1758) van de Belgische kust. [A find of the periwinkle *Melarhapha neritoides* (L., 1758) at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 15(1): 25-26.

Rappé, G.; Goethaels, R.; d'Udekem d'Acoz, C. (1988) *Velella velella* (Linnaeus, 1758) en *Sepia berthelothi* d'Orbigny, 1838 aangespoeld op het Belgische strand. [*Velella velella* (Linnaeus, 1758) and *Sepia berthelothi* d'Orbigny, 1838 washed ashore on the Belgian beaches]. *De Strandvlo* 8(2): 106-112.

Rappé, G.; Leten, M. (1991) Verslag van de excursie naar De Panne (strand en duinen) op 31 maart 1990. [Report of the excursion to De Panne (beach and dunes) on 31 March 1990]. *Biol. Jb. Dodona* 58: 22-23.

Rappé, K. (2000) SWG-excursie op 31 oktober 1999 te De Haan onder leiding van Francis Kerckhof. [SWG excursion on 31 October 1999 at De Haan guided by Francis Kerckhof]. *De Strandvlo* 20(4): 147-152.

Redant, F. (1974) A qualitative and quantitative study on the invertebrates in the catches of experimental shrimp fishing in the Westdiep. *ICES Shellfish Committee, C.M.* 21: 1-10.

Redant, F. (1976) Epibenthos. [Epibenthos], in: Nihoul, J.C.J.; De Coninck, L. (Ed.) (1976). *Projekt Zee eindverslag: 7. Inventaris van de fauna en flora. Projekt Zee eindverslag*, 7: pp. 167-202.

Rekecki, A. (2002) Effects of sand extraction on the macrobenthos of the Belgian Continental Shelf: a comparison of long-term datasets. MSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium. 31 pp.

Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent) ([S.d.]) Bestandsopname langs de Belgische Kust. [Stock assessment along the Belgian coast]. *Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent)*. CLO Gent: Oostende, Belgium. (multiple vol.)

Rouget, Y. (1963) Operatie schelpen. [Operation shells]. Arts & Voyages: Brussel, Belgium. 16 pp.

Royaux, J. (1964) Au long de l'estran: les coquillages. [Along the beach: the shells]. *Duinen (Koksijde)* 4(8-9): 137-156.

Schouteden, H. (1907) Distribution géographique actuelle de *Petricola pholadiformis* en Europe. [Actual geographic distribution of *Petricola pholadiformis* in Europe]. *Ann. Soc. Roy. Zool. Malacol. Bel.* 42: 64-66.

Segers, W. (1985) Een vergeten stuk strand. [A forgotten beach]. *De Strandvlo* 5(4): 135-138.

Severijns, N. (1992) Bijzondere strandwaarnemingen tussen De Panne en Middelkerke op 17 april 1992. [Exceptional beach observations between De Panne and Middelkerke on 17 April 1992]. *De Strandvlo* 12(3): 71-82.

Severijns, N. (1992) De Wijde mantel *Aequipecten opercularis* (L., 1758) te St.-Idesbald. [The Queen scallop *Aequipecten opercularis* (L., 1758) at St.-Idesbald]. *De Strandvlo* 12(4): 125-126.

Severijns, N. (1993) De Gevlochten Fuikhoren *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) levend op het strand van De Panne. [The Netted dogwhelk *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) found alive at the beach of De Panne]. *De Strandvlo* 13(2-3): 90.

Severijns, N. (1993) Een rijke vloedlijn te Oostduinkerke op 5 maart 1993. [A rich tide line at Oostduinkerke on 5 March 1993]. *De Strandvlo* 13(2-3): 86-88.

Severijns, N. (1994) *Solen marginatus* (Montagu, 1803) en *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) met vleesresten te Oostduinkerke. [*Solen marginatus* (Montagu, 1803) and *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) with animal residues at Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 14(1): 37-38.

Severijns, N. (1996) *Lunatia alderi* (Forbes, 1838) met dood dier in de vloedlijn te De Haan, Vosseslag. [*Lunatia alderi* (Forbes, 1838) with dead animal in the tide line at De Haan, Vosseslag]. *De Strandvlo* 16(2): 78. →

Severijns, N. (1996) Verslag van de eindejaarsexkursie te De Panne op 23 september 1995. [Report on the end-of-year excursion to De Panne on 23 September 1995]. *De Strandvlo* 16(1): 39-43.

Severijns, N. (1996) Vondsten van *Lutraria angustior* Philippi, 1844 met dood dier en *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) met vleesresten. [Finds of *Lutraria angustior* Philippi, 1844 with dead animal and *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) with flesh remains]. *De Strandvlo* 16(2): 76-77.

Severijns, N. (2000) Schilden van *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) en *Sepia orbignyana* Férussac, 1826 aangespoeld aan de Belgische kust. [Shells of *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) and *Sepia orbignyana* Férussac, 1826, washed ashore at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 20(3): 98-108. ←

Severijns, N. (2001) De verspreiding van *Ensis directus* (Conrad 1843) in Europa, 23 jaar na de introductie: de opmerkelijke opmars van een immigrant. [Distribution of *Ensis directus* (Conrad 1843) in Europe, 23 years after introduction: the remarkable spreading of an immigrant]. *De Strandvlo* 21(4): 123-146.

Severijns, N. (2001) Stranding of the cuttlebones of the cuttlefishes *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) and *Sepia orbignyana* Férussac, 1826 at the Belgian Coast (Cephalopoda: Sepiidae). *Gloria Maris* 39(4): 73-83, 2 color pls.

Severijns, N. (2002) Verspreiding van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* (Conrad, 1843) in Europa 23 jaar na de introductie: opmerkelijke opmars van een immigrant. [Distribution of the American jack-knife clam *Ensis directus* (Conrad, 1843) in Europe, 23 years after its introduction]. *Gloria Maris* 40(4-5): 63-111. →

Severijns, N. (2004) New notes on the distribution of *Ensis directus* (Conrad, 1843) in western Europe. *Gloria Maris* 43(2-3): 19-30.

Severijns, N. (2004) De Teennagelkrab *Thia scutellata* (Fabricius, 1793) en andere vondsten op de stranden van Koksijde en Oostduinkerke op 23 en 24 december 2003. [The Thumbnail crab *Thia scutellata* (Fabricius, 1793) and other finds on the Koksijde and Oostduinkerke beaches on 23 and 24 December 2003]. *De Strandvlo* 24(3-4): 109-112.

Severijns, N.; Gilles, S. (1993) Talrijk aanspoelen van *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) aan onze kust (periode 26/VII - 5/IX/1993). [Massive washing ashore of *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) at our coast (period 26/VII - 5/IX/1993)]. *De Strandvlo* 13(4): 122-125.

Seys, J.; Vincx, M.; Meire, P. (1997) Benthische fauna van de Zeeschelde: ruimtelijke distributie en eerste resultaten temporele patronen, verticale distributie en impact Oligochaeten op ecosysteem. [Benthic fauna of the Zeeschelde: spatial distribution and first results temporal patterns, vertical distribution and impact Oligochaetes on the ecosystem]. University of Gent: Gent, Belgium. 42 pp.

Seys, J.; Vincx, M.; Meire, P. (1999) Macrobenthos van de Zeeschelde, met bijzondere aandacht voor het voorkomen en de rol van Oligochaeta: eindrapport OMES 1995-1998, partim Benthos. [Macrobenthos of the Zeeschelde with special reference to the distribution and role of Oligochaeta: final report OMES 1995-1998, partim Benthos]. *Rapport IN 99(4)*: 1-81.

Simons, E.; Simons, G.; Corstanje, H. (1988) Verslag van de strandexcursie te Oostduinkerke op 2 november 1988. [Report on the beach excursion at Oostduinkerke (Belgium) on 2 November 1988]. *De Strandvlo* 8(4): 206-209.

Sisttermans, W.C.H.; Hummel, H.; van Hoesel, O.J.A.; Markusse, M.M.; Rietveld, M.; Verschuure, J.M. (2001) Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2001: rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. [The macrobenthos of the Westerschelde, the Oosterschelde, the Veerse Meer and the Grevelingenmeer in spring 2001: report within the framework of the Biological Monitoring Program]. Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek: Yerseke, the Netherlands. 50 pp.

Snoeck, F. (2004) Studie van het macrobenthos in het natuurreservaat 'Het Zwin': diversiteit en verspreiding. [Study of the macrobenthos in the natural reserve 'Het Zwin': diversity and distribution]. MSc Thesis. Universiteit Gent, Faculteit Wetenschappen: Gent, Belgium.

Staes, M. (1869) Rapport sur l'excursion faite à Nieuport par la Société. [Report on the excursion at Nieuwpoort by the Society]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* IV: XXV-XXXVIII.

Taverniers, K. (2000) Het macrobenthos van subtidale zandbanken op het Belgisch Continentaal Plat. [The macrobenthos of subtidal sandbanks on the Belgian Continental Shelf]. BSc Thesis. Universiteit Gent. Mariene Biologie. Instituut voor Dierkunde. Vakgroep Morfologie, Systematiek en Ecologie: Gent, Belgium. 94 pp.

Vaes, F. (1977) Host-parasite relationship in a brackish-water habitat. *Biol. Jb. Dodonaea* 45: 171-180.

Van Beneden, E. (1883) Compte rendu sommaire des recherches entreprises à la station biologique d'Ostende pendant les mois d'été 1883. [Summary report of research undertaken at the biological station of Oostende during the summer months of 1883]. *Bull. Acad. Roy. des Sci., Lettr. et B.-Arts* (1846) 3(6): 458-483.

Van Beneden, E. (1884) Sur quelques animaux nouveaux pour la faune littorale belge, formant une faune locale toute particulière au voisinage du Banc de Thornton. [On some species, new to the Belgian littoral fauna, forming a particular local community in the vicinity of the Thornton Bank]. *Bull. Acad. Roy. des Sci., Lettr. et B.-Arts* (1846) Sér. 3(vol. 8): 646-650.

Van Bulck, F. (1965) *Caecum glabrum* (Montagu, 1803): Stompe buishoren. [*Caecum glabrum* (Montagu, 1803): Smooth blind shell]. *Gloria Maris* 4(8): 136-137.

Van Bulck, F. (1965) Strandvondsten - *Zirfaea crispata* (Linnaeus, 1758): Ruwe boormossel. [Beach finds - *Zirfaea crispata* (Linnaeus, 1758): Oval piddock]. *Gloria Maris* 4(8): 137. →

Van Bulck, F. (1966) Mijn kennismaking met *Barnea candida*. [My introduction to *Barnea candida*]. *Gloria Maris* 5(8): 148.

Van Bulck, F. (1966) Mijn kennismaking met *Petricola pholadiformis*. [My introduction to *Petricola pholadiformis*]. *Gloria Maris* 5(7): 129-131.

Van Bulck, F. (1966) Mijn kennismaking met *Zirfaea crispata*. [My introduction to *Zirfaea crispata*]. *Gloria Maris* 5(8): 147.

Van Bulck, F. (1966) Mijn kennismaking met een slijkoever van de Westerschelde. [My introduction to a muddy bank of the Westerschelde]. *Gloria Maris* 5(6): 107-108.

Van Bulck, F. (1967) *Macra corallina cinerea*. [*Macra corallina cinerea*]. *Gloria Maris* 6(11): 204-205.

Van Bulck, F. (1969) Noordzee-onderzoek door de werkgroep van de vereniging Gloria Maris. [North Sea research by the working team of the Gloria Maris society]. *Gloria Maris* 8(11): 196-200.

Van Bulck, F. (1970) Noordzeeonderzoek door de werkgroep van Gloria Maris (vervolg van blz. 200, jaargang 1969). [North Sea research by the working team of Gloria Maris (continuation of page 200, volume 1969)]. *Gloria Maris* 9(6): 118-122.

Van Campenhout, B. (1963) Présence, apparition et disparition de *Barnea* (*Barnea*) *candida* (Linné) et de *Petricola* (*Petricolaria*) *pholadiformis* (Lamarck). [Presence, appearance and disappearance of *Barnea* (*Barnea*) *candida* (Linnaeus) and *Petricola* (*Petricolaria*) *pholadiformis* (Lamarck)]. *Les Naturalistes Belges* 44(7): 350-353. →

van Damme, D.; Heip, C. (1976) Het meiobenthos in de zuidelijke Noordzee. [The meiobenthos in the southern North Sea], in: Nihoul, J.C.J.; De Coninck, L. (Ed.) (1976). *Projekt Zee eindverslag: 7. Inventaris van de fauna en flora. Projekt Zee eindverslag, 7: pp. 1-113.*

Van de Sande, J. (1964) Schelpen aan het Vlaamse strand. [Shells on the Flemish beach]. *De Vlaamse Toeristische Bibliotheek* 29: 16, 4 pl.

van der Ben, C.; van der Ben, D.; Van Goethem, J.; Daro, M.H. (1976) Inventaire et zonation des organismes sur les brise-lames de la côte belge. [Inventory and zonation of the organisms on the breakwaters of the Belgian coast], in: Nihoul, J.C.J.; De Coninck, L. (Ed.) (1976). *Projekt Zee eindverslag: 7. Inventaris van de fauna en flora. Projekt Zee eindverslag, 7: pp. 313-332.*

Van Gompel, J. (1976) Vondst van een *Semicassis saburon* te Blankenberge. [Find of a *Semicassis saburon* at Blankenberge]. *De Tuimelaar* 3(3): 10.

Van Gompel, J.; Rabaut, K. (1976) Golfbrekeronderzoek te Blankenberge. [Breakwater investigation at Blankenberge]. *De Tuimelaar* 3(3): 7-8.

Van Gompel, J.; Rabaut, K. (1976) Verslagje strandwandeling op 12-9-76 van Blankenberge naar De Haan (9 km). [Report of the beach walk on 12-9-76 from Blankenberge to De Haan (9 km)]. *De Tuimelaar* 3(4): 3-4.

Van Loon, E. (1983) Studie van de neogene en recente Mollusca van het Belgische Noordzeebekken in relatie tot hun predatoren en commensalen. [Study of the neogene and recent Mollusca of the Belgian North Sea basin, in relation to their predators and commensals]. MSc Thesis. Katholieke Universiteit Leuven: Leuven, Belgium. 163 pp.

Van Outryve, R. (1987) Invasie van Rosse sterslakken *Onchidoris bilamellata* (Linnaeus, 1767). [Invasion of the nudibranch *Onchidoris bilamellata* (Linnaeus, 1767)]. *De Strandvlo* 7(4): 163-165.

Van Outryve, R. (1987) Predatie op de naaktslak *Onchidoris bilamellata* (L.). [Predation on the slug *Onchidoris bilamellata* (L.)]. *De Strandvlo* 7(2): 82.

Van Oye, P. (1933) Iets over oesters. [Something about oysters]. *Het Visscherijblad* 1(3): 1.

Van Oye, P. (1933) Over mosselen. [About mussels]. *Het Visscherijblad* 1(8): 1. ←

Van Oye, P. (1954) Willem Eben. [Willem Eben]. *Biol. Jb. Dodonaea* 21: 281-285.

Van Oye, R. (1914) *Pholas* en *Petricola*. [*Pholas* and *Petricola*]. *Natuur en wetenschap* 1(7): 1-4.

Van Peursen, A. (1999) Nadere informatie over de Belgische en Nederlandse *Corbicula*'s. [More information on the Belgian and Dutch *Corbicula*'s]. *Gloria Maris* 37(5-6): 96-106.

Van Rillaer, L. (1991) Een niet alledaagse vondst van de Gedoornde Hartschelp *Acanthocardia echinata* (Linnaeus, 1758) op het strand van Zeebrugge. [An unusual find of the Prickly cockle *Acanthocardia echinata* (Linnaeus, 1758) on the beach of Zeebrugge]. *De Strandvlo* 11(1): 23-24.

Van Rillaer, L. (1994) 24.04.1994 Dag van de Aarde: strandexcursie oostelijke strekdam te Heist. [24.04.1994 Day of the Earth: beach excursion at the eastern harbour jetty at Heist]. *De Strandvlo* 14(4): 130-134. →

Van Rillaer, L. (1997) Op zoek naar wadslakjes op het strand te Heist. [Looking for mudsnails *Hydrobia* on the beach at Heist]. *De Strandvlo* 17(3): 65-68.

Van Steen, E. (1978) Het makrobenthos van een overwinteringsgebied van *Melanitta nigra* (Linné) voor de Belgische kust. [The macrobenthos of a wintering area of *Melanitta nigra* (Linnaeus) off the Belgian coast]. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 49 pp.

vanden Broeck, E. (1870) Excursions, découvertes et observations malacologiques faites en Belgique pendant l'année 1870. [Excursions, discoveries and observations done in Belgium during the year 1870]. *Mém. Soc. Roy. Malacol. Belgique* V: 13-64, plate II.

vanden Broeck, E. (1871) Rapport sur l'excursion faite par quelques membres de la Société, les 28 et 29 mai 1871, à Sluys-Kill, Selzaete et Exaerde. [Report on the excursion by some Society members on 28 and 29 May 1871, at Sluys-Kill, Selzaete and Exaerde]. *Bull. Soc. Malac. Belgique* VI: XXXIV-LI.

Vandendriessche, S.; Degraer, S.; Vincx, M. (2003) Drijvende wieren als habitat voor macrofauna aan de Belgische kust. [Floating seaweeds as habitat for macrofauna at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 23(2): 50-57.

Vanderperren, J.-P. (1989) Het Natuurhistorisch Archief 1988. [The Natural History Archive 1988]. *De Strandvlo* 9(4): 89-90.

Vanderperren, J.-P. (1991) Natuurhistorisch Archief. [Natural History Archive]. *De Strandvlo* 11(4): 101-108.

Vanderperren, J.-P. (1991) Verslag Natuurhistorisch Archief 1990. [Report Natural History Archive 1990]. *De Strandvlo* 11(3): 65-75.

Vanderperren, J.-P. (1992) Natuurhistorisch archief. [Natural History Archive]. *De Strandvlo* 12(3): 88-96.

Vanderperren, J.-P. (1992) Natuurhistorisch archief. [Natural History Archive]. *De Strandvlo* 12(1): 22-27.

Vanhaelen, M.-Th. (1988) "Linksgestrepte" platschelpen *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791). ["Left-striated" tellinids *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791)]. *De Strandvlo* 8(2): 113-115.

Vanhaelen, M.-Th. (1989) Een ongestreepte *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791) en vele exemplaren met gedeeltelijk gestreepte rechterklep te Koksijde-Oostduinkerke. [An unstriated *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791) and many shells with a partially striated right valve at Koksijde-Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 9(3): 67-72.

Vanhaelen, M.-Th. (1989) Enkele waarnemingen van het strand tussen Koksijde en Oostduinkerke tijdens en na de warme zomer van 1989. [Some observations on the beach between Koksijde and Oostduinkerke during and after the warm summer of 1989]. *De Strandvlo* 9(4): 117-120.

Vanhaelen, M.-Th. (1989) Recente vondsten van *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791) met afwijkende bestreping. [Recent finds of *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791) with abnormal striae]. *De Strandvlo* 9(1): 32-33. →

Vanhaelen, M.-Th. (1990) Waarnemingen te Koksijde en Oostduinkerke na de zware winterstormen van 26-27 februari en 1-2 maart 1990. [Observations at Koksijde and Oostduinkerke after the heavy winter storms of 26-27 February and 1-2 March 1990]. *De Strandvlo* 10(4): 88-92.

Vanhaelen, M.-Th. (1991) Recente strandingen van jonge *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) te Koksijde-Oostduinkerke. [Recent finds of young *Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1865) at Koksijde-Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 11(1): 8-13.

Vanhaelen, M.-Th. (1991) Talrijke vondsten van afwijkende *Tellina fabula* (Gmelin, 1791) in 1990 te Koksijde en Oostduinkerke. [Multiple finds of abnormal *Tellina fabula* (Gmelin, 1791) in 1990 at Koksijde and Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 11(3): 59-64.

Vanhaelen, M.-Th. (1992) Afwijkende *Tellina fabula* (Gmelin, 1791) in 1991 aan de Belgische westkust. [Abnormal *Tellina fabula* (Gmelin, 1791) at the Belgian west coast in 1991]. *De Strandvlo* 12(3): 67-70.

Vanhaelen, M.-Th. (1992) De Gevlochten fuikhoorn *Nassarius reticulatus* (L., 1758) weer vers op het strand van De Panne en Koksijde. [The Netted dogwhelk *Nassarius reticulatus* (L., 1758) fresh on the beach again (De Panne and Koksijde)]. *De Strandvlo* 12(4): 113-114.

Vanhaelen, M.-Th. (1992) De messchede *Solen marginatus* Montagu, 1803 vers op het strand van De Panne. [The Jackknife *Solen marginatus* Montagu, 1803 fresh on the beach of De Panne]. *De Strandvlo* 12(2): 61. →

Vanhaelen, M.-Th. (1992) De Wijde mantel *Aequipecten opercularis* (Linnaeus, 1758) vers op het strand aan de Belgische kust. [The Queen scallop, *Aequipecten opercularis* (Linnaeus, 1758) fresh on the beach at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 12(1): 5-7.

Vanhaelen, M.-Th. (1992) Nieuwe invasie van *Solen marginatus* Montagu, 1803 te Oostduinkerke. [New invasion of *Solen marginatus* Montagu, 1803 at Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 12(4): 123-124.

Vanhaelen, M.-Th. (1992) Spectaculaire strandingen op 17 en 18 april 1992 te Koksijde, Sint-Idesbald en De Panne. [Spectacular washing ashore on 17 and 18 April 1992 at Koksijde, Sint-Idesbald and De Panne]. *De Strandvlo* 12(2): 56-57.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) *Aequipecten opercularis* (L., 1758) vers op onze stranden. [*Aequipecten opercularis* (L., 1758) fresh on our beaches]. *De Strandvlo* 13(4): 150-151.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) Aanspoelen van schelpen van de Sierlijke zeekat *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826). [Washing ashore of *Sepia elegans* (d'Orbigny, 1826) shells]. *De Strandvlo* 13(4): 155-156.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) Aanvullende gegevens i.v.m. *Nassarius reticulatus* van de Belgische kust. [Supplementary data on *Nassarius reticulatus* at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 13(4): 153-154.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) Hoe groot wordt *Ensis directus* (Conrad, 1843) aan de Belgische kust. [How large grows *Ensis directus* (Conrad, 1843) at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 13(4): 142-143.

→

Vanhaelen, M.-Th. (1993) In het voorjaar van 1992 te Koksijde aangespoelde Rechtsgestreepde Platschelpen *Tellina fabula* (Gmelin, 1791) met streepjes op de linkerschelp. [*Tellina fabula* (Gmelin, 1791), washed ashore at Koksijde, Spring 1992, showing striated left valves]. *De Strandvlo* 13(2-3): 68-75.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) Verse schelpen *Solen marginatus* tijdens herfst-en winterperiode 1992-93 te Oostduinkerke en Koksijde. [Fresh *Solen marginatus* shells in autumn and winter 1992-1993 at Oostduinkerke and Koksijde]. *De Strandvlo* 13(4): 149.

Vanhaelen, M.-Th. (1993) Wenteltrap *Epitonium clathrus* met operculum te De Panne op 24-10-1992. [Wenteltrap *Epitonium clathrus* with operculum at De Panne on 24-10-1992]. *De Strandvlo* 13(2-3): 89.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) De zomer van 1994 aan de Westkust: heet...saai...maar toch!. [The summer of 1994 at the west coast: hot...boring... but nevertheless!]. *De Strandvlo* 14(3): 113-114.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Eikapsels van de dwergpijlinktvis *Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798). [Egg capsules of *Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798)]. *De Strandvlo* 14(3): 81-82.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Eikapsels van de tepelhoren *Lunatia catena* (Da Costa, 1778) op het Koksijdse strand in mei-juli 1993. [Egg capsules of the Moon shell *Lunatia catena* (Da Costa, 1778) at the beach of Koksijde, May-June 1993]. *De Strandvlo* 14(1): 33-35.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Eindejaarsexcursie: Westhoekstrand, De Panne, op 19 december 1993. [End-of-year excursion: Westhoek beach, De Panne, on 19 December 1993]. *De Strandvlo* 14(2): 64-67.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Levende wenteltrapjes, *Epitonium clathrus* (L., 1758) aangespoeld op Belgische stranden. [Living wentletraps, *Epitonium clathrus* (L., 1758) washed ashore on Belgian beaches]. *De Strandvlo* 14(1): 46.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Nog meer levende *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) in De Panne. [More living *Nassarius reticulatus* (Linnaeus, 1758) at De Panne]. *De Strandvlo* 14(1): 41-42.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Pijlinktvissen en eierstrengen *Loligo* sp. op het Koksijde strand in mei 1993. [Squids and egg capsules *Loligo* sp. on the Koksijde beach, May 1993]. *De Strandvlo* 14(2): 69-72.

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Wenteltrap met operculum te Koksijde, Ster der Zee op 11 november 1994. [Wentletrap with operculum at Koksijde, Ster der Zee on 11 November 1994]. *De Strandvlo* 14(4): 149. →

Vanhaelen, M.-Th. (1994) Wenteltrapje *Epitonium clathrus* (Linnaeus, 1758) levend aangespoeld aan onze Westkust. [Wentletrap *Epitonium clathrus* (Linnaeus, 1758) found alive at our west coast]. *De Strandvlo* 14(3): 94-102.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) *Lutraria angustior* (Philippi, 1844) met vers dier te Koksijde. [*Lutraria angustior* (Philippi, 1844) with fresh animal at Koksijde]. *De Strandvlo* 15(3): 115-116.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) De ruwe schaalhoren *Patella aspera* (Röding, 1798) aangespoeld te Koksijde in april 1994. [The limpet *Patella aspera* (Röding, 1798) washed ashore at Koksijde in April 1994]. *De Strandvlo* 15(1): 16-18.

→

Vanhaelen, M.-Th. (1995) De schaalhoren *Patella vulgata*, levend te Koksijde. [The Common limpet *Patella vulgata* found alive at Koksijde]. *De Strandvlo* 15(3): 112.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) Invasieachtig aanspoelen van *Loligo*-eiertrossen aan de Westkust op 29 en 30 april 1995. [Invasive-like stranding of *Loligo* egg capsules at the west coast on 29 and 30 April 1995]. *De Strandvlo* 15(3): 97-100.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) Koksijde-strand na de eerste najaarsstorm van 29 augustus 1995. [Koksijde beach after the first autumn storm of 29 August 1995]. *De Strandvlo* 15(4): 137-140.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) Late vondsten van dwerginktvissen en dwergpijlinktvissen en ansjovis in De Panne op 29 oktober 1995. [Late finds of *Sepiola* and *Alloteuthis* and anchovy at De Panne on 29 October 1995]. *De Strandvlo* 15(4): 158.

Vanhaelen, M.-Th. (1995) Levende Japanse oesters *Crassostrea gigas* (Thunberg, 1773) op dode *Carcinus maenas* te Koksijde. [Living Japanese oysters *Crassostrea gigas* (Thunberg, 1773) on dead *Carcinus maenas* at Koksijde]. *De Strandvlo* 15(3): 124. →

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Eikapseltrossen van de dwergpijlinktvis *Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798) tijdens de zomer 1996 te Koksijde-Oostduinkerke. [Egg capsules of *Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798) during summer 1996 at Koksijde-Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 16(3): 87-88.

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Overzicht: wenteltrapjes *Epitonium clathrus* met dier aangespoeld op de Westkust en Bray-Dunes in 1995. [Review: wentletraps *Epitonium clathrus* with animal washed ashore at the west coast and Bray-Dunes in 1995]. *De Strandvlo* 16(1): 38-39.

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Stevige tolhorens *Monodonta lineata* (Da Costa, 1778) levend op strand te Koksijde. [*Monodonta lineata* (Da Costa, 1778) alive on the beach at Koksijde]. *De Strandvlo* 16(3): 97-99. →

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Veel leven op het Koksijdse strand na twee stormen tijdens de zomer 1996. [A lot of life on the Koksijde beach after two storms during the summer 1996]. *De Strandvlo* 16(4): 142-148.

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Wat is er aan de hand met de Gevlochten fuikhoren na de winter 1996? [What's the trouble with the Netted dogwhelk after the winter of 1996?]. *De Strandvlo* 16(3): 110-112.

Vanhaelen, M.-Th. (1996) Zeer vroege en late vondsten van zeekateieren, *Sepia officinalis* aan de Belgische Westkust. [Very early and late finds of *Sepia officinalis* eggs at the Belgian west coast]. *De Strandvlo* 16(2): 78-79.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Bericht: *Solen marginatus*. [Notice: *Solen marginatus*]. *De Strandvlo* 17(3): 88.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Eén eikapseltrosje van de dwergpijlinktvis *Alloteuthis subulata* te Koksijde in zomer 1997. [One egg capsule of *Alloteuthis subulata* at Koksijde in the summer of 1997]. *De Strandvlo* 17(4): 140.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Eindejaarsexcursie in De Panne op 29 september 1996. [End-of-year excursion at De Panne on 29 September 1996]. *De Strandvlo* 17(1): 16.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Grote stranding *Solen marginatus* aan de Belgische Westkust na extreme winter en februari-stormen 1997. [Massive washing ashore of *Solen marginatus* at the Belgian west coast after the extreme winter and February storms 1997]. *De Strandvlo* 17(4): 127-131.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Hoe verging het de twee *Monodonta lineata*, die verleden zomer in Koksijde aanspoelden? [What happened to the two *Monodonta lineata*, washed ashore last summer in Koksijde?]. *De Strandvlo* 17(2): 55.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Koksijde-strand na 3 herfststormen in 1996. [Koksijde beach after three autumn storms in 1996]. *De Strandvlo* 17(1): 12-15.

Vanhaelen, M.-Th. (1997) Oproep in verband met massastranding *Solen marginatus* na winter 1997 aan de Westkust. [Call concerning the massive washing ashore of *Solen marginatus* after the winter 1997 at the west coast]. *De Strandvlo* 17(2): 54.

Vanhaelen, M.-Th. (1998) Langzaam herstel van de kokkelpopulaties vóór de Belgische kust? [Slow recovery of cockle populations off the Belgian coast?]. *De Strandvlo* 18(3): 122-124.

Vanhaelen, M.-Th. (1998) Nieuwe stranding van levende wijde mantels *Aequipecten opercularis* te Koksijde. [New washing ashore of Queen scallop *Aequipecten opercularis* at Koksijde]. *De Strandvlo* 18(2): 90-94.

Vanhaelen, M.-Th. (1998) Opnieuw één wenteltrap *Epitonium clathrus* te De Panne levend aangespoeld. [Again a single wentletrap *Epitonium clathrus* washed ashore alive at De Panne]. *De Strandvlo* 18(2): 97.

Vanhaelen, M.-Th. (1998) Verse eikapselband van de gewone tepelhoren *Lunatia catena* vroeg aangespoeld te Koksijde. [Early egg capsules of Moon shell *Lunatia catena* washed ashore at Koksijde]. *De Strandvlo* 18(2): 97. →

Vanhaelen, M.-Th. (1998) Zeer late stranding van eiertrossen *Sepia officinalis* aan de Westkust. [Very late washing ashore of *Sepia officinalis* egg capsules at the west coast]. *De Strandvlo* 18(3): 135.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Aanvulling: vondsten van verse Wijde mantels aan de Westkust in 1998. [Supplement: finds of fresh Queen scallops at the west coast in 1998]. *De Strandvlo* 19(1): 49.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Eigenaardige vondst in Het Zwin (België). [A peculiar find in Het Zwin (Belgium)]. *De Strandvlo* 19(2): 110.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Grote toename van wulkenstrandings, *Buccinum undatum* met dier, aan de Westkust vanaf 1998. [Large increase in washing ashore of whelk, *Buccinum undatum* with animal, at the west coast since 1998]. *De Strandvlo* 19(3): 118-120.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Herstel van *Donax vittatus* aan de Westkust na de twee strenge winters 95-96 en 96-97. [Recovery of *Donax vittatus* at the west coast after two severe winters 95-96 and 96-97]. *De Strandvlo* 19(2): 69.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Nieuwe stranding van levende wenteltrapjes, *Epitonium clathrus* te Koksijde en Oostduinkerke. [New washing ashore of living Wentletrap, *Epitonium clathrus* at Koksijde and Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 19(1): 26-29.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Ook de stevige strandschelp *Spisula solida* weer levend te Koksijde. [Thick Trough-shell *Spisula solida* also found alive again at Koksijde]. *De Strandvlo* 19(2): 70.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Opnieuw vers dode *Lutraria angustior* aangespoeld te Koksijde. [Fresh dead *Lutraria angustior* beached again at Koksijde]. *De Strandvlo* 19(1): 48-49.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Telling verse *Solen marginatus*, februaristranding 1997. [Counts of fresh *Solen marginatus*, washed ashore in February 1997]. *De Strandvlo* 19(3): 124-125.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Vondsten van *Monia patelliformis* te Oostduinkerke. [Records of *Monia patelliformis* at Oostduinkerke]. *De Strandvlo* 19(3): 141-143.

Vanhaelen, M.-Th. (1999) Weer een slijkschelp *Lutraria angustior* levend te Koksijde. [A living *Lutraria angustior* again at Koksijde]. *De Strandvlo* 19(3): 144. →

Vanhaelen, M.-Th. (2000) *Monodonta lineata* (Da Costa, 1778): derde bericht. [*Monodonta lineata* (Da Costa, 1778): third notice]. *De Strandvlo* 20(1): 36.

Vanhaelen, M.-Th. (2000) Heropleving van de zaagjespopulatie, *Donax vittatus* aan de Westkust. [Recovery of Striated wedge-shells *Donax vittatus* at the west coast]. *De Strandvlo* 20(1): 8-9.

Vanhaelen, M.-Th. (2000) Het zaagje *Donax vittatus* en andere bivalven aan de Westkust in 2000. [The Striated wedge-shell *Donax vittatus* and other bivalves at the west coast in 2000]. *De Strandvlo* 20(3): 111.

Vanhaelen, M.-Th. (2000) Late waarnemingen van *Diogenes pugilator*. [Late records of *Diogenes pugilator*]. *De Strandvlo* 20(1): 40.

Vanhaelen, M.-Th. (2000) Na een noordwestenstorm in juli 2000: Westkust. [After a northwest storm in July 2000: the west coast]. *De Strandvlo* 20(3): 109-110.

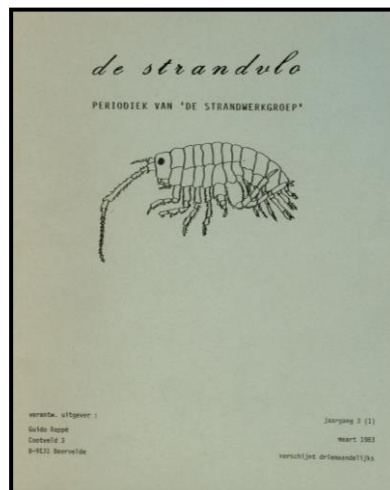
Vanhaelen, M.-Th. (2001) Aanvulling: vondsten van verse Wijde mantelschelpen *Aequipecten opercularis* van december 2000 tot en met mei 2001 aan de Westkust. [Supplement: finds of fresh Queen scallops *Aequipecten opercularis* from December 2000 to May 2001 at the west coast]. *De Strandvlo* 21(3): 113.

Vanhaelen, M.-Th. (2001) Eindejaarsvondsten 2000 aan de Westkust waaronder een vers doublet van de Noorse hartschelp *Laevicardium crassum* (Gmelin,1791). [End-of-year 2000 finds at the west coast, amongst which a fresh specimen of the Norway cockle *Laevicardium crassum* (Gmelin,1791)]. *De Strandvlo* 21(1): 7-11.

Vanhaelen, M.-Th. (2002) *Monodonta lineata* aan de Westkust: vierde bericht. [*Monodonta lineata* at the west coast: fourth report]. *De Strandvlo* 22(3-4): 104.

Vanhaelen, M.-Th. (2002) Enkele interessante vondsten van mollusken aan de Westkust tijdens de winter 2001-2002. [Some interesting finds of molluscs at the west coast in the winter of 2001-2002]. *De Strandvlo* 22(3-4): 117-118.

Vanhaelen, M.-Th. (2002) Massale stranding van levende bivalven in De Panne na de eerste herfststorm 2001. [Massive washing ashore of living bivalves at De Panne after the first autumn storm 2001]. *De Strandvlo* 22(1): 16-17.

Vanhaelen, M.-Th. (2002) Opnieuw trosjes eikapsels *Alloteuthis subulata* tijdens de zomer 2001 te Koksijde. [Another find of *Alloteuthis subulata* egg capsules during the summer of 2001 at Koksijde]. *De Strandvlo* 22(2): 7-8.

Vanhaelen, M.-Th. (2002) Oproep! Grote stranding levende *Lutraria angustior* aan de Belgische Westkust. [Call! Massive washing ashore of living *Lutraria angustior* at the Belgian west coast]. *De Strandvlo* 22(1): 28.

Vanhaelen, M.-Th. (2003) Een massale winterstranding van ovale otterschelpen, *Lutraria lutraria* te Koksijde in februari 2003. [A massive winter washing ashore of Otter shells *Lutraria lutraria* at Koksijde in February 2003]. *De Strandvlo* 23(4): 161-165. →

Vanhaelen, M.-Th. (2003) Een wenteltrap *Epitonium clathrus* (L., 1758) met nieuwe recordafmetingen gevonden te Koksijde. [A new record-sized wentletrap *Epitonium clathrus* (L., 1758) found at Koksijde (Belgium)]. *De Strandvlo* 23(2): 70-71.

Vanhaelen, M.-Th. (2003) Opnieuw *Nassarius reticulatus* met dier aangespoeld. [Once more, a washing ashore of *Nassarius reticulatus* with animal]. *De Strandvlo* 23(4): 166.

Vanhaelen, M.-Th. (2003) Stranding van levende *Aequipecten opercularis* (L., 1758) en vondsten van levende *Pecten maximus* (L., 1758) na zware oktoberstorm 2002. [Washing ashore of living *Aequipecten opercularis* (L., 1758) and finds of living *Pecten maximus* (L., 1758) after severe October storm 2002]. *De Strandvlo* 23(2): 42-46.

Vanhaelen, M.-Th. (2003) Vondsten van eiertrosjes *Alloteuthis subulata*. [Finds of egg capsules of *Alloteuthis subulata*]. *De Strandvlo* 23(4): 166.

Vanhaelen, M.-Th. (2004) Bloemlezing uit een barstensvolle herfstvloedlijn langs de Westkuststranden, van 21 september tot 5 oktober 2004. [Anthology of an abundant autumn tide line along the west-coast beaches, from 21 September to 5 October 2004]. *De Strandvlo* 24(3-4): 124-128.

Vanhaelen, M.-Th. (2004) Een grote Pijlinktvis *Ommatostrephes sagittatus* (Lamarck, 1798) aangespoeld te Koksijde. [A large Flying squid *Ommatostrephes sagittatus* (Lamarck, 1798) washed ashore at Koksijde]. *De Strandvlo* 24(2): 79-82.

Vanhaelen, M.-Th. (2004) Hoe groot wordt *Ensis directus* aan de Belgische kust? Tweede bericht. [How large grows *Ensis directus* at the Belgian coast? Second notice]. *De Strandvlo* 24(1): 44-45.

Vanhaelen, M.-Th. (2004) Vondsten van levende wenteltrapjes *Epitonium clathrus* aan de Westkust tijdens de winter 2003-2004. [Records of living wentletraps *Epitonium clathrus* at the west coast during winter 2003-2004]. *De Strandvlo* 24(2): 95.

Vanhaelen, M.-Th.; Kerckhof, F. (2002) De Ovale otterschelp *Lutraria lutraria* (Linnaeus, 1758) een nieuwe soort voor de Belgische fauna. [The Otter shell *Lutraria lutraria* (Linnaeus, 1758) a new species for the Belgian fauna]. *De Strandvlo* 22(3-4): 84-94.

Vanhaelen, M.-Th.; Kerckhof, F. (2004) Uitzonderlijke strandingen van zeldzame en nieuwe bivalven in najaar 2003 en winter 2004 aan de Belgische Westkust. [Exceptional washing ashore of rare and new bivalves in autumn 2003 and winter 2004, at the Belgian west coast]. *De Strandvlo* 24(2): 83-92.

Vanhercke, L. (1983) Schelpen tabel. [Shell table]. Belgische Natuur- en Vogelreservaten: Brussel, Belgium. 32 pp.

Vanosmael, C. (1977) Studie van het macrobenthos ter hoogte van de monding van de Westerschelde en de Belgische kust. [Study on the macrobenthos at the Westerschelde estuary and at the Belgian coast]. MSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 70 pp.

Vanosmael, C.; Heip, C. (1984) Vergelijkend onderzoek van de bodemfauna van de Kwinte Bank en de Goote Bank. Interim rapport in het kader van de zand- en grindexploitatie in de Belgische kustwateren. [Comparative investigation of the macrofauna of the Kwinte Bank and the Goote. Report concerning the effects of sand and gravel exploitation on the benthic fauna], *in*: Coomans, A.; Heip, C. (Ed.) (1984). *Geconcerteerde Onderzoeksacties Oceanografie: Progress Report 1983. Ecological and ecotoxicological studies of benthos of the Southern Bight of the North Sea*. pp. 56-86.

Vanosmael, C.; Willems, K.A.; Claeys, D.; Vincx, M.; Heip, C. (1982) Macrobenthos of a sublittoral sandbank in the Southern Bight of the North Sea. *J. Mar. Biol. Ass. U.K.* 62: 521-534.

Vanosmael, C.; Willems, K.A.; Claeys, D.; Vincx, M.; Heip, C. (1983) Macrobenthos of a sublittoral sandbank in the Southern Bight of the North Sea, *in*: (1983). *IZWO Collected Reprints*, 13: chapter 16.

Vanwalleghem, R. (1981) Tepelhorens in het aquarium. [Moon shells in the aquarium]. *De Strandvlo* 1(3): 80-83.

Vanwalleghem, R. (1981) Waarnemingen in verband met naaktslakken. [Observations on sea slugs]. *De Strandvlo* 1(2): 37-38.

Vanwalleghem, R. (1983) Mollusken in de bijvangst van Oostendse vissers. [Molluscs in the bycatch of Ostend fishermen]. *De Strandvlo* 3(4): 89-91. ←

Vanwalleghem, R. (1984) Mollusken in de bijvangst van Oostendse vissers. [Molluscs in the bycatch of Ostend fishermen]. *Gloria Maris* 23(8): 191-193.

Vanwalleghem, R. (1984) Voedselresten in de maag van enkele kamsterren, *Astropecten irregularis*. [Food remains in the stomach of the Sandstar *Astropecten irregularis*]. *De Strandvlo* 4(3): 72-73.

Vanwalleghem, R. (1984) Wat is de juiste naam voor onze "Glanzende Tepelhoorn", of voer voor puzzelaars. [What is the correct name of our Moon Snail, or a challenge for puzzlers]. *De Strandvlo* 4(4): 93-97.

Vanwalleghem, R. (1985) Aanvulling bij artikels over mollusken. [Supplement to papers on molluscs]. *De Strandvlo* 5(1): 21-23.

Vanwalleghem, R. (1985) Een minder gekend schelpje: *Montacuta phascolionis*. [A lesser known shell: *Montacuta phascolionis*]. *De Strandvlo* 5(2): 34-38.

Vanwallegheem, R. (1985) Enkele afwijkende exemplaren van de rechtsgestrepte platschelp *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791). [Some abnormal specimens of the tellinid *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791)]. *De Strandvlo* 5(3): 69-71.

Vanwallegheem, R. (1985) In Memoriam, Robert Van Outryve. [In Memoriam, Robert Van Outryve]. *De Strandvlo* 5(2): 53.

Vanwallegheem, R. (1985) Nogmaals over de rechtsgestrepte platschelp, *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791). [Once more on the tellinid *Fabulina fabula* (Gmelin, 1791)]. *De Strandvlo* 5(4): 134. →

Vanwallegheem, R. (1994) Levende *Nassarius reticulatus* en *Lunatia nitida* van de kustvisserij. [Living *Nassarius reticulatus* and *Lunatia nitida* from coastal fisheries]. *De Strandvlo* 14(1): 43.

Vanwallegheem, R. (1998) Nog meer exotische schelpen in de Noordzee. [More exotic shells in the North Sea]. *De Strandvlo* 18(1): 49-50.

Vayssi re, A.; Germain, L. (1913) Mollusques de la France et des régions voisines. [Molluscs from France and bordering regions]. *Encyclop die Scientifique*. Doin: Paris, France. 2 vol., xxiv, 794 pp.

Veldeman, M. (1974) Monstruositeiten bij enkele Mollusca van onze kust. [Abnormalities in some Mollusca from our coast]. *Gloria Maris* 13(5): 111-113.

Verbessem, I.; Ysebaert, T.; Van den Bergh, E.; De Regge, N.; Soors, J.; Kuijken, E. (2002) 10 jaar monitoring op het Groot Buitenschoor. [10 years of monitoring on the Groot Buitenschoor]. *Rapport Instituut voor Natuurbehoud*, 02/10. Instituut voor Natuurbehoud: Brussel, Belgium. xx, 193 pp.

Verboven, A. (1977) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 4(3): 5-7.

Verboven, A. (1978) Verslag S.W.G. excursie Oostende-Blankenberge. [Report S.W.G. excursion Oostende-Blankenberge]. *De Tuimelaar* 5(1): 4. ←

Verboven, A. (1978) Verslagje karnavalkamp te De Panne. [Report on the Carnival camp at De Panne]. *De Tuimelaar* 5(1): 2-4.

Verboven, A. (1978) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 5(2): 2-4.

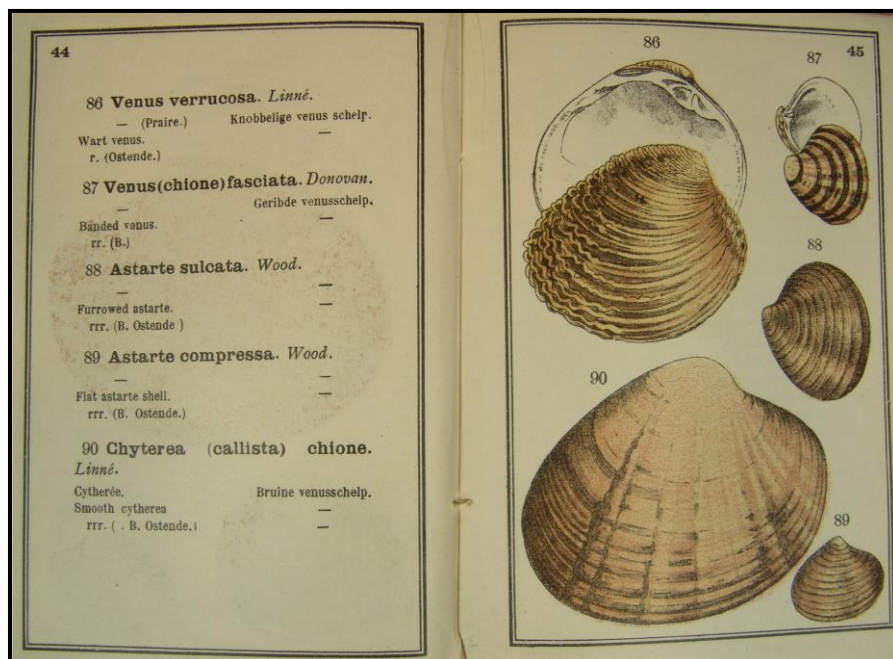
Verboven, A. (1979) Verslag SWG-weekendje Blankenberge 27-28-29 april '79. [Report on the SWG weekend at Blankenberge, 27-28-29 April '79]. *De Tuimelaar* 6(2): 4-7.

Verboven, A.; Anselin, A. (1978) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 5(3): 20-22.

Verboven, A.; Verboven, J. (1979) Waarnemingen en vondsten. [Observations and finds]. *De Tuimelaar* 6(1): 2.

Verbruggen, G. (1969) Waarnemingen tijdens de vakantie. [Observations during the holidays]. *Gloria Maris* 8(11): 205-206.

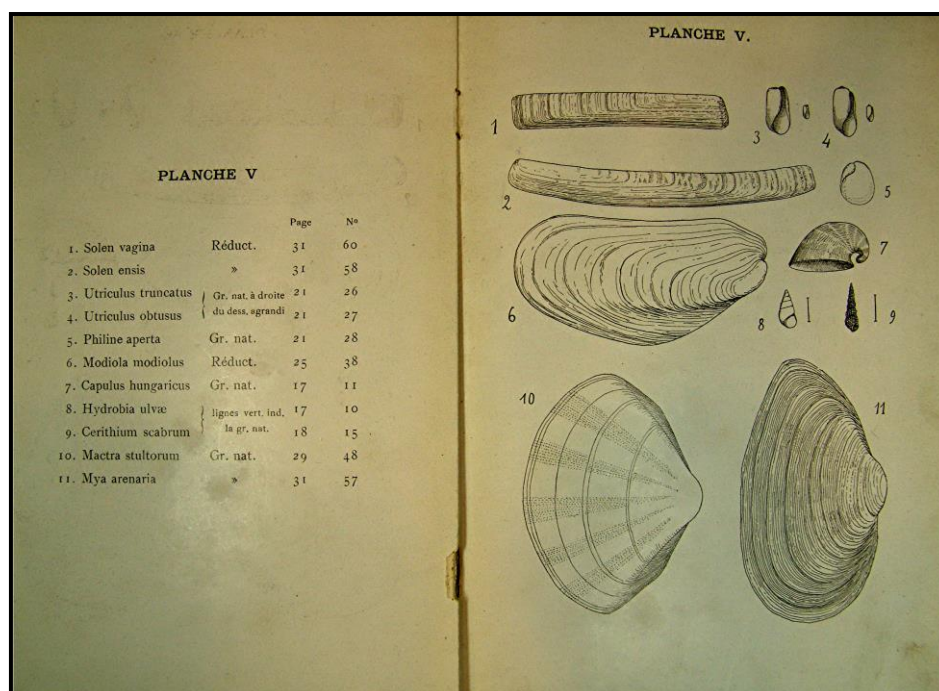
Verbrugghe, L. (1913) Atlas: schelpen van de Noordzee. [Atlas: shells of the North Sea]. Boek en Steendrukkerij L. Burghgraeve: Brugge, Belgium. 64, col. pl. pp. —>

Verhaeghe, R. (1947) Examen malacologique dans la région de La Panne. [Malacological research in the area of De Panne]. *Les Naturalistes Belges* 28(1-2): 18-20.

Verhaeghe, Y. (1985) Verslag van de excursie naar de Prosperpolder te Doel. [Report on the excursion to the Prosperpolder at Doel (Belgium)]. *De Strandvlo* 5(4): 131-134.

Verhas, G. (1909) Les coquillages du littoral belge. [The shells from the Belgian coast]. Henri Lamertin: Bruxelles, Belgium. 32, 5 plates pp. —>

Verhas, G. (1923) Le buccin. [The whelk]. *Les naturalistes Belges* 4(2): 18-20.

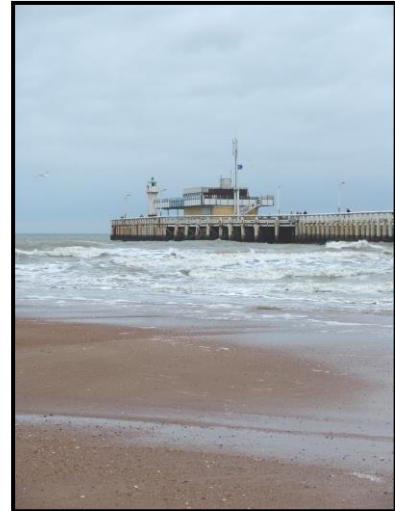
Verhas, G. (1925) Le long de nos plages: flore et faune du littoral belge. [Along our beaches: flora and fauna of the Belgian coast]. Maurice Lamertin: Bruxelles, Belgium. 139, 20 plates pp.

Vermeulen, Y. (1980) Studie van het makrobenthos van het Westerschelde-estuarium. [Study on the macrobenthos of the Westerschelde estuary]. MSc Thesis. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 83, maps, figures pp.

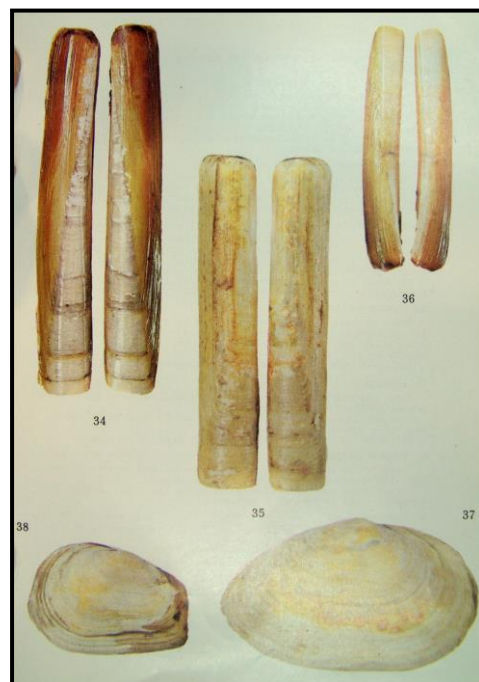
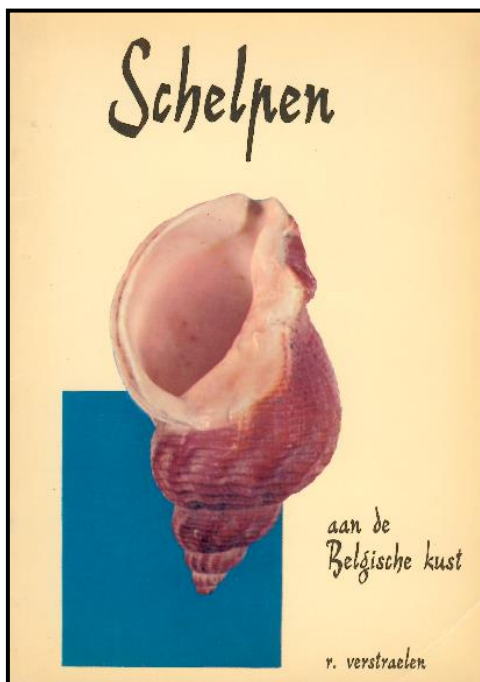
Vershelde, R. (1936) Les cultures moulière et huître dans les eaux belges. [The mussel and oyster cultures in Belgian waters], *in*: (1936). *1e Internationaal Congres van de Zee, Oostende 11, 12, 13 en 14 september 1936: verslagen*. pp. 356-357.

Versele, G. (2003) Strandexcursie Westende Sint-Laureins op zondag 14 september 2003. [Beach excursion Westende Sint-Laureins on Sunday 14 September 2003]. *De Strandvlo* 23(4): 159-160.

Versele, G. (2003) Verslag van de excursie te Oostende op 22 februari 2003. [Report on the excursion at Oostende, Belgium 22 February 2003]. *De Strandvlo* 23(1): 28-29. →

Verstraelen, R. (1966) Schelpen aan de Belgische kust. [Shells at the Belgian coast]. Uitgeverij Hamster: Gent, Belgium. 47 pp. →

Verween, A. (2004) Towards an ecologically and economically sound biofouling control of *Mytilopsis leucophaeata* in the harbour of Antwerp, *in*: Mees, J.; Seys, J. (Ed.) (2004). *VLIZ Young Scientists' Day, Brugge, Belgium 5 March 2004: book of abstracts*. VLIZ Special Publication, 17: pp. 25.

Verween, A.; Degraer, S.; Vincx, M. (2002) Reducing the economic impact of an invasive bivalve, *Mytilopsis leucophaeata*, in the harbour of Antwerp. *Bull. Kon. Belg. Inst. Natuurwet. Biologie* 72(Suppl.): 71.

Verween, A.; Degraer, S.; Vincx, M. (2002) Reducing the economic impact of an invasive bivalve, *Mytilopsis leucophaeata*, in the harbour of Antwerp (poster), *in*: Mees, J.; Seys, J. (Ed.) (2002). *VLIZ Young Scientists' Day, Brugge, Belgium 13 March 2002: book of abstracts. VLIZ Special Publication*, 7: pp. 53.

Volckaert, A. (1998) Het macrobenthos van de intergetijdenzone van de Vlaamse stranden. [The macrobenthos of the intertidal zone of the Flemish beaches]. MSc Thesis. Universiteit Gent: Gent, Belgium.

Vonck, E. (1929) A la recherche de coquillages le long de nos plages. [Searching for shells along our beaches]. *Les Naturalistes Belges* 10(5): 76-78.

Vonck, E. (1929) Les noms des coquillages de la côte belge. [The names of shells from the Belgian coast]. *Les Naturalistes Belges* 10(7): 157-158.

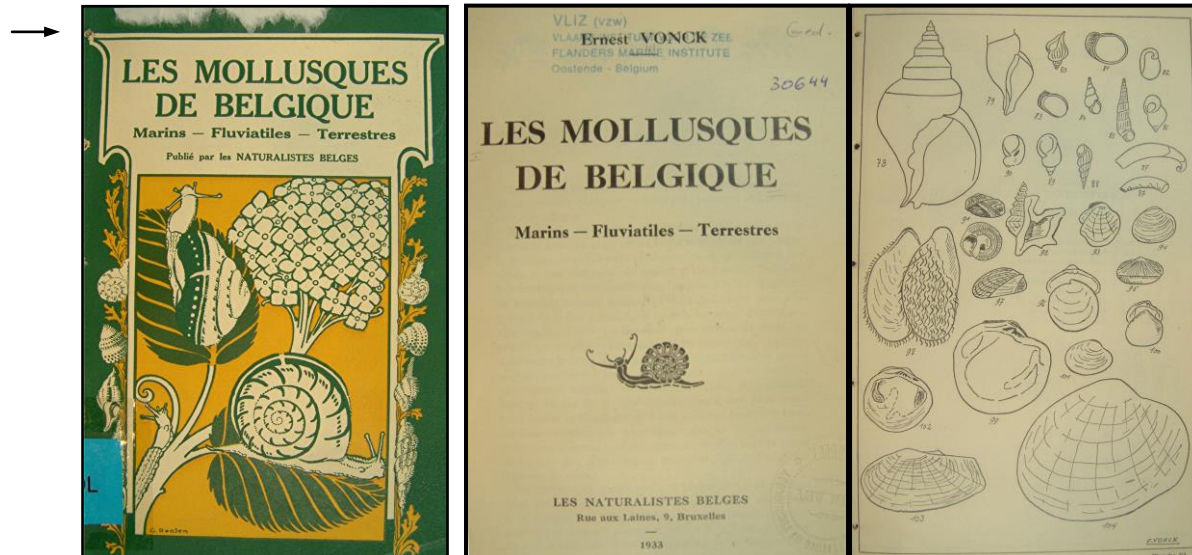
Vonck, E. (1929) L'huître comestible. [The edible oyster]. *Les Naturalistes Belges* 10(12): 188-190.

Vonck, E. (1930) La seiche (*Sepia officinalis*). [The squid (*Sepia officinalis*)]. *Les Naturalistes Belges* 11(10): 150-154.

Vonck, E. (1931) Les coquillages de nos plages. [The shells from our beaches]. *Les Naturalistes Belges* 12(3): 118-121.

Vonck, E. (1931) Les coquillages de nos plages. [The shells from our beaches]. *Les Naturalistes Belges* 12(7): 118-121.

Vonck, E. (1933) Les mollusques de Belgique: marins, fluviatiles, terrestres. [The molluscs of Belgium: marine, freshwater and terrestrial]. *Les Naturalistes Belges*: Bruxelles, Belgium. 134 pp.

Vonck, E. (1935) Observations et réflexions résultant d'une série d'excursions biologiques à Blankenberghe et aux environs. [Observations and considerations resulting from a series of biological excursions at Blankenberge and surroundings]. *Les Naturalistes Belges* 16(2): 33-39.

Vyncke, W.; Devolder, M. (1994) Tributyltin in de Belgische kustwateren en -havens. [Tributyltin in the Belgian coastal and harbour waters]. *Water* 74: 10-13.

Waardenburg, H.G. (1827) Commentatio de historia naturali animalium molluscorum regno Belgico indigenorum. [On the natural history of the molluscan fauna indigenous to the Low Countries]. S. et J. Luchtman: Lugduni Batavorum. 59 pp.

Warmoes, T. (1986) Een inleidende systematische en taxonomische studie van het genus *Littorina*. [An introductory systematic and taxonomic study of the genus *Littorina*]. Thesis. Universitaire Instelling Antwerpen: Antwerpen, Belgium. 128 pp.

Warmoes, T. (1988) Trends in *Littorina* research in Belgium (Mollusca, Gastropoda), *in*: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1988). *Symposium Invertebrates of Belgium, abstracts, 25-26 nov. 1988*. pp. 101. →

Warmoes, T. (1989) Trends in littorinid research in Belgium (Mollusca, Gastropoda, Prosobranchia), *in*: Wouters, K.; Baert, L. (Ed.) (1989). *Proceedings of the Symposium "Invertebrates of Belgium"*. pp. 125-128.

Warmoes, T.; Backeljau, T.; De Bruyn, L. (1988) The littorinid fauna of the Belgian coast (Mollusca, Gastropoda). *Med. K. Belg. Inst. Nat. Wet.* 58: 51-70.

Wery, J. (1908) Sur le littoral belge: la plage, les dunes, les alluvions, les polders, les anciennes rivières. [At the Belgian coast: the beach, the dunes, alluvial deposits, the polders, the ancient rivers]. 2ième édition, revue et complétée. *Excursions scientifiques (géographie, géologie, botanique, zoologie)*, 1. Henri Lamertin: Bruxelles, Belgium. 223, 24 plates pp.

Willems, K.A.; Vanosmael, C.; Claeys, D.; Vincx, M.; Heip, C. (1982) Benthos of a sublittoral sandbank in the Southern Bight of the North Sea: general considerations. *J. Mar. Biol. Ass. U.K.* 62: 549-557.

Wolff, W.J. (1973) The estuary as a habitat: an analysis of data on the soft-bottom macrofauna of the estuarine area of the Rivers Rhine, Meuse, and Scheldt. PhD Thesis. Rijksuniversiteit te Leiden: Leiden, the Netherlands. 242 pp.

Woloszynska, J.; Conrad, W. (1939) *Pyrodinium phoneus*, n. sp., agent de la toxicité des moules du canal maritime de Bruges à Zeebrugge. [*Pyrodinium phoneus*, n. sp., toxic agent in mussels from the sea channel Brugge-Zeebrugge]. *Bull. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg./Med. Kon. Natuurhist. Mus. Belg.* 15(46): 1-5.

Wouters, D. (1992) Een *Epitonium clathrus* (L., 1758) met recordafmetingen te De Panne. [A record size *Epitonium clathrus* (L., 1758) at De Panne]. *De Strandvlo* 12(4): 121-122.

Wouters, D. (1992) Een kijk op het nieuwe strand van De Haan. [A look at the new beach of De Haan]. *De Strandvlo* 12(3): 85-87.

Wouters, D. (1992) Mantelschelpen aan de Belgische kust. [Scallop shells at the Belgian coast]. *De Strandvlo* 12(2): 61-62.

Wouters, D. (1992) Strandvondsten in De Panne: 25 jaar geleden en nu. [Beach finds at De Panne (Belgium): 25 years ago and now]. *De Strandvlo* 12(2): 31-34.

Wouters, D. (1992) Verkleuringen bij de Sleutelgathoren *Diodora graeca* (L., 1758). [Discolouring in the Keyhole Limpet *Diodora graeca* (L., 1758)]. *De Strandvlo* 12(3): 98-99. →

Wouters, D. (1992) Verkleuringen bij *Diodora graeca*: een nabeschouwing. [Discolouring in *Diodora graeca*: a recap]. *De Strandvlo* 12(4): 127-128.

Wouters, D. (1993) 100 jaar na de invasie van de Amerikaanse boormossel: de relatie *Petricola pholadiformis* Lamarck, 1818 / *Barnea candida* Linnaeus, 1758. [100 years after the invasion of the American piddock: the relation *Petricola pholadiformis* Lamarck, 1818 / *Barnea candida* Linnaeus, 1758]. *De Strandvlo* 13(1): 3-39.

Wouters, D. (1994) Bij de vondst van een *Cypraea annulus* (Linnaeus, 1758) te Oostende. [On the find of a *Cypraea annulus* (Linnaeus, 1758) at Oostende]. *De Strandvlo* 14(1): 9-10.

Wouters, D. (1994) Bij de vondst van een *Cypraea annulus* te Oostende: een reactie. [On the find of a *Cypraea annulus* at Oostende: a reaction]. *De Strandvlo* 14(2): 74.

Wouters, D. (1994) Een verse penhoren *Turritella communis* (Risso) op het Koksijde strand. [A fresh Tower shell *Turritella communis* (Risso) on the Koksijde beach]. *De Strandvlo* 14(4): 145-146. ←

Wouters, D. (1994) Er was eens een zeenaaktslak, genaamd *Alderia scaldiana* of toch niet? [Once there was a slug, named *Alderia scaldiana*, ... or not?]. *De Strandvlo* 14(1): 35-36.

Wouters, D. (1994) Iets over vermeende kleurverschillen tussen Europese en Amerikaanse exemplaren van *Petricola pholadiformis* (Lamarck). [Something on supposed colour differences between European and American specimens of *Petricola pholadiformis* (Lamarck)]. *De Strandvlo* 14(1): 46. →

Wouters, D. (1994) Misvormde mollusken op het strand... een teken aan de wand. [Deformed molluscs on the beach... an omen]. *De Strandvlo* 14(3): 79-80.

Wouters, D. (1995) Toch nog levende platte slijkgapers in IJzermonding! [The Peppery furrow shell *Scrobicularia plana* still present in the IJzer estuary!]. *De Strandvlo* 15(2): 65. →

Wouters, D. (1995) Vondsten van verse penhorens (*Turritella communis*) aan de Westkust. [Finds of fresh Tower shells (*Turritella communis*) at the west coast]. *De Strandvlo* 15(1): 15.

Ysebaert, T. (2000) Macrozoöbenthos en watervogels in het Schelde-estuarium, ruimtelijke en temporele patronen. [Macrozoobenthos and waterbirds in the estuarine environment: spatio-temporal patterns at different scales]. *Communications IN*, 16. PhD Thesis. Instituut voor Natuurbehoud: Brussel, Belgium. ISBN 90-403-0125-2. 175 pp.

Ysebaert, T.; De Regge, N.; Meire, P. (1991) Het macrozoöbenthos op twee debietraaien in het oostelijk deel van de Westerschelde. [The macrozoobenthos on two trenches in the eastern part of the Westerschelde]. *Rapport RUG-WWE*, 24. Rijksuniversiteit Gent: Gent, Belgium. 53 pp.

Ysebaert, T.; Meire, P. (1999) Macrobenthos of the Schelde estuary: predicting macrobenthic species responses in the estuarine environment: a statistical analysis of the Schelde estuary macrobenthos within the ECOFLAT project. Institute of Nature Conservation: Brussel, Belgium. ISBN 90-403-0114-X. 178 pp.